46ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 548 Հ. ՊՈԼԻՍ, 10/23 ՓԵՏՐ. 1903 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 25 ԶԻԼԳԱՏԷ 10 ՇՈՒՊԱՔ 1318

JOURNAL ARMÉNIEN
MANZOUMÉI-EFKIAR
38, Grand' Rue de la S-Porte, 38
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒՄ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գրան Ռիւ Սանտ-Պորթ, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

Մանզումէյի Էֆքիար

ՀԱՅՕՊԵՐՊ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یوی وسیاسی غزتهدر
صاحب امتیازی : اوهانس فرید
اداره‌خانهسی : باب عالی جادهسنده نومرو ۳۸

ԳԱԾԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Ցարեկան վճարմամբ	
Պոլսոյ համար	80 ղ.	50 ղ.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Դրսեւոյ համար	25 ֆր	15 »

ՑԱՆՑԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 գրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՑՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՀՈՍԿԷ-ՀՈՆԿԷ...

Անակնկալները մինակ Ամերիկայէն չեն որ կուգան ամէն տեսն։

Անակնկալներ կան, որոնք անհամ կատակի մը ապաւորութիւնը կ'ընեն, և կան ալ որ իրաւունք անակնկալ են իրենց մարմնացուցած խնդիրին նորութեան և հանդիպումներէն։

Առանցքէ մէկը զգացինք մեզի օր, երբ Սվազէն եկած Թղթակցութեան մը մէջ սա հաստատը կարդացինք՝

Զմրան այս ցուրտ եղանակին՝ տենդոտ ոգեւորութիւն մը կայ Քիներուն մէջ. ամէն հինգշաբթուան կիներու յատուկ քարոզութենէն զատ Գոնար ադայ անուն կին մը, Անանիներէն քարոզելու հրաման առած, շատ անգամներ կրօնական քարոզներ կը խօսի իր սեռակիցներուն՝ տաւնական մէջ։

Կարգ մը անձեր այս քարոզութիւնը արգիլել կը փորձեն կրօնքի անյարմար և ընտանեկար դաւանելով։ Սակայն մեր խոնարհ կարծիքը, օգտակար՝ քան թէ վնաս կայ անոր մէջ։

Երանի՛ թէ յիշեալ օրինակելի կինը իր նմաններն ալ ունենար ամէն տեղ։

Այս թղթակցութեան լուրը, իր բոլոր զարգուութեանը մեծութեանը մէջ, ընդունեցէք որ շատ հանգի արձագանգում մը է Սվազէն մինչեւ հոս, հան՝ ուր կիները իրենց սրսկապանները մեզի բուրումնատուումին մէջ կը խաւսափին ոչ է հանրային գործէ, ըլլայ ան բարեսիրական հաստատութեան մը խնամակալութեան ընտրեալ մը կամ որքանոցի մը նպաստին հանդէս մը կազմակերպելու նախաձեռնութիւնը։

Հայ կինը կրօն. քարոզիչ... և մտածել որ զաւառի հեռաւոր խորշէ մը կուգայ այս լուրը, չիտակը ինքզինքս չեմ կրնար զսպել ծափահարելէ, անա՛նկ ծափահարութիւնով մը, որուն նշան արժանաւոր հիմայ Գոլոյ ինտելիկենտներուն յորդորուող դէպին կին անդամները։

Օ՛, մեր կիները շատ ճարպիկ են երբ խնդիրը տունին դուռնէն ներս է. իսկ անկից դուրս կատարեալ անճարակներ, անխոյներ են։ Հայ կինը իր մայրիկին կաթովը մեծցած աղջիկ՝ բնաւ յանդգնութիւնը չպիտի ունենայ այդ տարբերուն ծոցէն զատուելու, և ինչպէս ռոմիկը պիտի ըսէր՝ մահալանդէն զերկուելու, օրինակի համար տունէն դուրս գործունէութեան մը, որուելիք նըւազահանդէսի մը տամակը ծախելու կամ նպաստի համար դիմում մը ընելու գործին մէջ։

Մեր կիները իրենց աճառութիւնը, էգի հրապոյրը կամ Խորամանկութիւնը միս մինակ իրենց երկանը կամ շատ շատ... դրացիին համար կը պահեն, և զայն չեն չահագործեր գտնէ նայելով Ալպիոնի առնուէիներուն՝ որոնք ալխարհ աշխարհ կը չրջին իրենց կրօնքին անդամ գտնելու, և կամ Սեմի թոռնուհիներուն, որոնք հազարամեկ դիմում, ժպիտ, հրապոյր, — զորս ձրի առած ըլլալով ձրի կուտան — կը թափեն՝ պարահանդէսի տոմսակ մը քաշելով, ոսկին փրցնելու համար, ժլատ Հայ դրամատէրէն։

Հիմա՛ դէպքերէն մը պիտի նկատէին կարգ մը անձեր որոնք, կալանի տիւղտ մը պարգեւած են իրենք իրենց. սակայն ես որ կնկան հանդէպ չունիմ առաւելական վերաբերում մը որչափ արբերուն, չա՛ տանջանքով և սարսռուած նոյն իսկ, մեր՝ Բերայի ազնիներուն մէջ իրենց չրջազգեստին ֆրասիրուն և կիսաբաց լանջքներուն ներքուստները պատցնող տիկիններուն և օրիորդներուն, օրինակը պիտի ասի Սվազցի Գոհար ադային, որ իր մութ գոյն էնթարիով, գունատ սալթայով և ֆէսին վրայ փաթթած սեւ եշմայովը իրենցմէ չա՛տ աւելի բարձր դիրքով կիներուն, աղջիկներուն դերը կը կատարէ, տունէ տուն պտըտելով՝ առաքինութիւն, հաւատք և հաւատարմութիւն քարոզելու համար։

* *

Ի՛նչ որ ալ ըլլայ, պարզմտութեան, համեստութեան մէջ սի՛րա մը կայ, որ չի կրնար բոյն դնել զարգացած միտքի մը չուքին տակ, թէև առ ալ իր տեսակ մը տարբերութիւնը ունի։

Հաստատապէս սա գիտեմ և ճշմարիտ է որ, առանց հազարանիւ չեն կեանքի մէջ, եւ ես անոնցմէ մէկին պատմութիւնն է որ պիտի ընեմ։

Հին դպրոցական ընկեր մ'էր գրեթէ, որուն քիչ կը հանդիպի և սանկ բարեւել մը միայն ունէինք չատ անգամ։

Անցածները այդ երիտասարդը, որ կոչկակար է արհեստով, դէմս ելաւ ու կանչելով զիս մէկ կողմ ընկերներէս՝

—Թեզի հետ ո՞ւր կրնամ տեսնուիլ, ըսաւ։

Ժամադրութեան օրը ինծի կը սպասէր արդէն, երբ սրճարան հասայ։

Հեռաքրքրութիւնս քանի օրէ արթնցած էր և հազիւ նստած՝ հարցուցի անոր՝ ինծի ուզելուն պատճառը։

—Մ. Յակոբ. ըսաւ այդ երիտասարդը, անցածները «Մանզումէ»ի մէջ յօդուած մը կարդացի չատ զգածուեցայ...

Յետոյ, պատմութիւնը քիաւ յօդուածին, ուր կ'առաջարկուէր մեր դպրոցներուն մէջ կրթութեան քով արհեստ ալ դնել, որով կարելի պիտի ըլլար յարձակումը աւելի ապահով կերպով գործել կարողանալու համար։ Ուստի երբ տեսան որ Մելինէ դէպ ի Գոլիս կը մեկնի, որոշեցին հետաձգել աղջիկը ու զայն ալ մօրը նման սպասնել, այդպէսով հանքատէրին ամբողջ հարստութիւնը միակ նորածին տղուն յատկացնելու չար դիտումով։

Տրագիրը թէեւ կնճռոտ էր և գործադրութիւնը դժուար, սակայն այս կարգի ոճիրներու առջեւ ընկրկող տեսակէն չէին և օրիորդին կ. Գոլիս հանելէն չարաթ մը ետք արդէն վերացի պէրուտիին եղբայրը ալ Գոլիս եկած ու ամէն տեղ հետախուզելով՝ գտած էր Օր. Շարամովի բնակութեան տեղն ու իրեն մէկ քանի օգնական առնելով սկսած էր հետաձգել որը։ Շաբաթ մը երկու չարաթ ուսումնասիրելէ ետք, տեսնելով որ Մասլաքի ճամբով Թարպիա կ'երթայ Մելինէ մերթ ընդ մերթ, անոր ճամբուն վրայ, առանձին տեղ մը՝ դարանի կեցած էր, առաջին առթիւ իր չար դիտումը գործադրելու համար։ Ուստիկանութեան երկիւղը սակայն ստուդող ազդած էր Վրացիին և տեսնելով որ ո և է օգնագործի համար անկարելի է ազատիլ մայրաքաղաքիս ոստիկանութեան ձեռքէն, սկսած էր ծայր առաքնան չրջահայեցութեամբ գործել, օձիքը ձեռք չտալու համար։ Եւ ինչպէս մեր չրջանաւարտները գործի կոանքի սեմին վրայ չփոթած չտեսնել՝ ճիւղաւորուած ասպարէզներու առջեւ։

Այդ բարի և բուխ-սիրտ ազան, առաջարկին բանաւորութեան և օգտակարութեան համզուած, փափաքած էր ձեռքը ունեցած արհեստը սովրեցնել իր Թաղին՝ Դումդարբաի դուրսի վարժարանին տաներուն, և անոնց ձեռնտու ըլլալ գոնէ իր կարողութեան չափովը։ Ասոր համար զիս ուզած էր որպէս զի իր փափաքը հրապարակեմ՝ օրինակ մը և քաջալերութիւն մը նկատելու իր արհեստակիցներուն և ուրիշ դասակարգներուն առջեւ, որոնք ալ, կը փափաքէր որ, իրեն այս գործին մասնակցին։

Իմ սկզբակ և ժիտող պատասխաններուս թէ, այս խնդիրը կեդրոնին, Ուսումն. Նարհուրդին ընդունելութենէն կախում ունի, որ անշուշտ իր սովորական նիստերուն բոլոր խլացուցիչ հոլովումին մէջ չպիտի կրնար լուծում մը տալ անոր, ան կը պնդէր իր առաջարկին հրապարակուելուն վրայ, ազէկ գործ մը ընողի իր անդրդուելի վճռաւորութեան մէջ, և կը խնդրէր որ գրէի այդ առաջարկը, գոնէ ցուցնելու համար պատկանեալ մարմինին թէ, եթէ ինք քայլ մը առնէ, զայն անձնուիրաբար ամբողջացնող անձեր կան մեր արհեստաւոր դասին մէջ։

Եւ այս պնդումներէն աւելի՛ ուժով ըլլալով իմ նկատումներս, չգրեցի զայն հակառակ խոստմանս։

Այսպէս անցան բաւական մը օրեր, երբ նամակ մը գտայ գրասեղանիս վրայ, նոյն այն ծանօթէ, որ իմ խնդիրը կը կրկնէր աւելի ուրիշ բառերով, որոնք սիրտս դպցնցան ու ստիպուեցայ այսօր այդ պաշտօնը կատարել, պարտականութիւնը պիտի ըսէր անշուշտ նոյն պարզուկ արհեստաւորը, եթէ մօտս ըլլար։

Յակոբ Տէր-Յակոբեան

"ՈՐՈ՛ՒՆ Կ'ՈՒՂՂԵՍ...„

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

Ա.

«Անալ»ներու այս տարուան Մնունդի բացառիկ թիւին վրայ կը խօսէինք։

Մէկը ըսաւ.

—Ենթադրութիւններ կան, որոնք երբեք չեն սխալիր։ Ասոր ապացոյցը տեսայ ես «Տիեզերքի կիներուն գեղեցկութիւնները» Թղթակցելով։ Օրերով անհամբեր անոր սպասեցի. կարծիքներ, նախավճիռներ եկան մտքէս անցան, բայց ամէն բանէ աւելի վրատահ էի որ պակաս ու թերի բան մը պիտի ըլլար անիկա, «Անալ»ի այդ բացառիկ թիւը։ Մտքիս մէջ չէի կրնար երբեք սգմեցնել որ մէկը կրնայ վերջապէս այլխարհիս ամէնէն գեղեցիկ կիները փնտռել ու գտնել, ճիշդ ինչպէս որ պիտի ընէր դաշտ ելած առեն, արփաւէտ ու թարմ ծաղիկներ հաւաքելու համար։ Ըսելիքս սա է որ երբ մէկ քանի անձեր կ'ելլեն մեզի կը ներկայացնեն կիներ, զորս գեղեցիկ կը գտնեն իրենք, մեզի համար նոյն բանը չեն կրնար ըլլալ բնաւ։ Իմ հաւնածիս դուն չես հաւնիր և կամ փոխադարձաբար։ Դուն կ'ըսես, օրինակի համար որ աշխարհիս ամէնէն գեղեցիկ կինը Գավալիէռին է, մինչդեռ ես նոյն բանը ուրիշի մը համար կ'ըսեմ։ Ճշմարիտ գեղեցիկը ա՛ն է, որուն վրայ ամէն մարդ կը հիանայ, որուն վրայ ո՛չ ոք թերութիւն մը կը գտնէ։ Երբ գեղեցիկ կ'ըսենք, պէտք է անշուշտ հասկնանք. գիծերու և կերպարներու այն վայելչութիւնը, որ զարգացումով և կամ կրթելով չըլլար։

—Գեղեցիկը իսկա՞յն է, յարեց ուրիշ մը։

Արամ Սիմոնեան, մէջերնուս ամէնէն անձնամոլը.

—Սիրակա՞նս է գեղեցիկը, ըսաւ։ Օ՜հ, երբ սիրականներուն գայ խընդիրը... մէկը իր սիրածին վրայ կրթութիւն, ուրիշ մը հրապոյր, երրորդ մը պարկեշտութիւն, չորրորդ մը, օրինակի համար, իսկայ գեղեցկութիւն կը փնտռէ։ Կը տեսնէք որ սէրը ո՛չ թէ գեղեցկութեան վրայ կառուցուած է, այլ ընտրութեան մը վրայ ասկ։

Արամին նայեցայ խնդալով, ուստ, առանց ամենապատիկ անհանգստութեան մը. դէմքս դիտեց, զարմանքի յայտնի արտայայտութիւններով։

Փակեր էինք մեր խօսակցութիւնը։ Բայց բան մը կ'ըլլայի Արամին խօսքը յիշելով։

Մօտէն կը ճանչնայի զինքը։ Բանաստեղծ մըն էր։ Տարաշխարհիկ բանաստեղծ մը։ Իր այխատութեան սենեակին մէջ առանձնացած, ժամերով կ'երազէր։ Գիշերը յաճախ ընդոստ կ'արթննար, ու մութին մէջէն խարխափելով գրասեղանին առջեւ կը վազէր, մաքէն արագօրէն սահող գաղափարները, զգայութիւնները, երանգները, բացատրութիւնները գրի առնելու համար անմիջապէս։ Վայրկեաններ ունէր, ուր առեղծուածային էակ մը կը դառնար։ որուն հետ խօսելէ պիտի զգուշանայիր, վախնալով որ մի գուցէ զինքը իր երեւակայութեան ճախրումէն վար գլորես, պզտիկ, աննշան հարուածի մը միջոցաւ։ Սէր. բայց սէրը ինչ է, չէր գիտեր այս ազան։ Կամ գէթ սէրը անհիմնական բան մը կ'ըմբռներ, մաքուր ու անմարմին կիւս մը, որ զքեզ կը պաշտպանէ, իր հուլանի թեւերովը։ Հակառակ սէրը այսպէս ըմբռնելուն, հրայրքոտ ու ապրուած քերթուածներ ունէր, զորս կարդացած ատենդ, հեղինակին վրայ ատրտամ գաղափար մը իսկ չէիր կրնար չունենալ։ Շատ անգամ իր հետ կ'ինայի, ըսելով որ, արդեօք որո՞ւն կ'ուղղէ իր այնքան սիրուն սիրերգները։ Չէր պատասխաներ։ Եւ երբեմն տուտեր կը նեաէր։ Բայց կը զգայինք որ իրաւունք ալ ունէր ազան, այդպէս վարուելու...

Մօրը սա պէս կը գրէր օր մը.

«Ամ՛ի, մայրիկս, դ'ուն ալ չես հաւատար, կամ ուելի, չես ուզեր հաւատալ. կը տեսնեմ որ մայրական հոգածութիւնդ քիչ մը չափազանցօրէն կը գործածես։ Ոչ մէկո՛ւն կ'ուզեմ իմ քերթուածներս թերեւս անտեսանելի, օդային էակի մը, որ գայ իր գեղանի հաստակով, իր հրացայտ աչքերով զիս մութիրէ իմ տարտամ վիճակիս մէջ։ Թերեւս անգամ արարածի մը՝ որ գայ իր կախարդողի, հմայողի գեղեցկութեամբ, զիս անջնջելի աչխարհները տանի, թիթեռնիկի թեթեւ թեւերով, թերեւս անոր՝ զոր պիտի սիրեմ։ Ո՞վ գիտէ...»

Այս նամակը, որ իր մոր ղրկելէ առաջ, մէկ քանի բարեկամներով կարդացած էինք արդէն, Արամին մաքուր բնաւորութիւնը աւելի շեշտած էր մեր ներսը։

Ու այս ամէնուն վրայ խօսելով, անդրադառնալով, կատարեալ անմեղէն կը գտնուր այն խօսքը՝ զոր Արամ ըսաւ, այնքա՜ն յափշտակութեամբ։

Բ.

—Զրմացար ըսաւ, ծանօթ մը ինծի, Արամը խենթի պէս կը սիրէ եղեր Նուարդը։

Ըսի որ չի զարմացայ, ու վայրկեանապէս աչքիս առջեւ եկաւ Նուարդը, իր արքենի հաստակով, զգլխիչ աչքերով։

Մազերը, որոնք սեւ յորդուքիւնամբ մը ուսերն ի վար կը խուժէին, դէմքը, որ երկնային ջինջ աղուորութիւն մը կը ճառագայթէր, իրանը, որ դիւթական նշդարէնին յիշեցնել կուտար միշտ, ամէնքը խօսք մէկ բրած կրնային Արամի պէս երազող ազայ մը գայթակղեցնել։ Ու ասիկա, սիրոյ մէջ անփորձ, պիտի սիրէր զայն այն հրայրքոտ կախարդանքովը, որուն մէջ հանուամը, որուն մէջ մարմնական հիւծումը աւելի՛ հաւանական, աւելի՛ զգալի է,

—Իր իսկա՞յն է, ըսի կամաց մը խօսակցիս ականջն իմար, ու խոյս տուի արագօրէն։

Գ.

Իրար ետէպ կը տեսնէին արդէն։ Առաջուընէ Արամ ինծի ըսած էր Ծառաներն ու սպասուհիները այս տիրական հրամանէն դողալով իրարու երես նայեցան, մինչդեռ պէրուտին սպասուհիներէն մէկուն հրաման ըրաւ որ հրկնոցը առնէ ու թէյ մը պատրաստէ իրենց համար։

Այս հրամանները այնպէս վարժ, այնչափ բնական եղանակով կը արուէին որ ոչ ոք կրնար ընդդիմանալ, մանաւանդ որ կը կարծէին թէ պարոն Շարամովի հրաւէրով եկած էր Տիկինը, քանի որ այնչափ խրոխտ հրամաններ տալ կը համարձակէր։

Այս նկատումներով վայրկենաբար հպատակեցան ամէնքն ալ ու Տիկինին հրամանները սկսան գործադրուիլ տան մէջ։ Միւս կողմէ սակայն սպասաւորներու պետը չուզելով պատասխանատուութիւն ստանձնել, անմիջապէս Շարամովի վճռառուութիւնը դիմեց ու մանրամասնաբար պատմեց Վրացի Տիկինի մը նորածին պէպէքով մը և ուրիշ մարդու մը հետ իրենց բնակարանը գալնու տիրուհիի հանգամանքով հրաման նոր արձակելը։

Շարամով այս անակնկալ գոյժին հանդէպ դեմ դեղին կտրեցաւ, աչքերը մթագնեցան, գլուխը պտուտիլ սկսաւ և ինքզինք գտնելու համար տարուեցաւ պահ մը կոթնած մնալ թիկնաթոռին. պատասխանը տիրոջը այս յուսահատական կացութիւնը տեսնելով զղջաց ասանկ տխուր լուրի մը գուժարերն ըլլալուն համար և շտապեց.

—Ներեցէք պարո՛ն, ըսաւ. արդեօք ձեզի անհաճոյ բա՞ն մը ըսի։

—Ո՛չ, կմկմաց Շարամով մեծ չունչ մը առնելով, և ձեռքով նշան ըրաւ որ քիչ մը ջուր տայ իրեն։

Սպասաւորը ջուրը ներկայեց, որմէ մէկ երկու ումպ առնելուն պէս վերսըտացաւ իր նախկին վիճակն ու խոր հառաչ մը քաշելով։

—Դուք ինչ մարդիկ էք որ ըսաւ, ամէն եկողին դուռ կը բանաք և մանաւանդ որ ծանօթի մը կը թոյլատրէք իրեւ տիրուհի ներս մտնել բնակարանէս։

Սպասաւորը դողդղալով,

Բայց առանց մեր որոշումին սպասելու, այնպիսի չտիկութեամբ մը ներս մտան որ, ըսաւ. յանկարծակիի եկանք ու ինքզինքիս կորսնցունք։ Մնաց որ եթէ պարոնը հրաման ըլլէ, հիմայ կ'երթամ ու ամէնքն ալ դուրս կը նետեմ տունէն։

Շարամով լռեց, իրաւ իր ալ փափաքած բանն էր սպասաւորին առաջարկը, բայց միթէ կարելի՞ բան էր անանկ խստութիւն բանեցնել Վրացի ընտանիքին որմէ կը դողար պարզապէս։

(Շարունակելի)

«ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի ԹԵՐԹՈՆԸ

ՔԱՍԻՄ 68

ԿՆԱՌՈՏ ՀԱՆԳՈՅՑ ՄԸ

ՎԷՊ

Տեղական-ընտանեկան կեանքէ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Ե.

Շարամովի տարփուէին ու պարագաները իրենց ծրագրած ոճիրը յաջողութեամբ գլուխ հանելէ և Տիկին Շարամովի մահուան պատճառ ըլլալէ ետք, պահ մը լուռ կեցան, տեսնելու համար թէ, ինչ ընթացքի պիտի հետեւէր հանքատէրը. պիտի յարգէ՞ր խոստումը, քանի որ խոստացած էր ամուսնոյն մեռնելէն ետք միայն ամուսնութիւնը հրատարակել Վրացի տարփուէին հետ։

Դաւաճանողներու այս վարմունքը որ իր տարբերութեան չափով ալ խրատանութիւն ունէր, մտէն ուսումնասիրած ըլլալով Շարամովի բնաւորութիւնը, անապարանքով չէր ուզեր գործել. կը փափաքէր սպասել յարմար առիթին, յարձակումը աւելի ապահով կերպով գործել կարողանալու համար։ Ուստի երբ տեսան որ Մելինէ դէպ ի Գոլիս կը մեկնի, որոշեցին հետաձգել աղջիկը ու զայն ալ մօրը նման սպաննել, այդպէսով հանքատէրին ամբողջ հարստութիւնը միակ նորածին տղուն յատկացնելու չար դիտումով։

Տրագիրը թէեւ կնճռոտ էր և գործադրութիւնը դժուար, սակայն այս կարգի ոճիրներու առջեւ ընկրկող տեսակէն չէին և օրիորդին կ. Գոլիս հանելէն չարաթ մը ետք արդէն վերացի պէրուտիին եղբայրը ալ Գոլիս եկած ու ամէն տեղ հետախուզելով՝ գտած էր Օր. Շարամովի բնակութեան տեղն ու իրեն մէկ քանի օգնական առնելով սկսած էր հետաձգել որը։ Շաբաթ մը երկու չարաթ ուսումնասիրելէ ետք, տեսնելով որ Մասլաքի ճամբով Թարպիա կ'երթայ Մելինէ մերթ ընդ մերթ, անոր ճամբուն վրայ, առանձին տեղ մը՝ դարանի կեցած էր, առաջին առթիւ իր չար դիտումը գործադրելու համար։ Ուստիկանութեան երկիւղը սակայն ստուդող ազդած էր Վրացիին և տեսնելով որ ո և է օգնագործի համար անկարելի է ազատիլ մայրաքաղաքիս ոստիկանութեան ձեռքէն, սկսած էր ծայր առաքնան չրջահայեցութեամբ գործել, օձիքը ձեռք չտալու համար։ Եւ ինչպէս

Շարամովի՝ ամուսնութեան համար առած իւրաքանչիւր քայլը ծանօթ էր Վրացի ընտանիքին որ այս առթիւ չէր ընկրկեր զոհողութիւն ընելէ և ա՛ռ ու՛ն միջոցով ամէն օր կը տեղեկանար թէ ո՛ւր գացած էր հանքատէրը և ո՛վ այցելած էր իրեն։

Վերջապէս երկար դեգերումներէ ետք, ամուսնանալու որոշումը առաւ Շարամով 18 տարեկան խիստ գեղեցիկ և հանրահռչակ աղջկան մը հետ, որ Գաքուի մէջ ծանօթ էր իբր վարթկած ու պաւոյ զգացումէ զերծ մէկը։ Այ այսչափ բացայայտ խայտառակութեան մը հանդէպ չկրնալով անտարբեր մնալ Գաքուի Հայ հոգեւորականութիւնը, տեղւոյն առաջնորդը ամէն նկատում ոգի տակ առնելով՝ գիմած էր Շարամովի ու այս անհաւանի ամուսնութեան հետեւանքը մտանանել ընելով զգուշացուցած էր զայն։ Բայց հանքատէրը այն ատեան գրաւուած էր աղջկան գեղեցկութիւնով որ, ընաւ ուշադրութեան իսկ չէր առած վարդապետին յորդորները և ցուրտ ընդունելութիւնէ մը ետք, ճամբուն դրած էր զայն, ինքնավստահութեամբ մը թէ, իր ընտանեկան գործերուն կարգադրութեան համար ուրիշներու խորհուրդին պէտք չունի և թէ, ինք գիտէ իր ընթացքին հետեւանքը։

Դործը այս վիճակին հասնելուն պէս, Վրացի ընտանիքը նկատելով որ ալ ամուսնանալու որոշումը առած է Շարամով, առանց ժամանակ կորսնցնելու գործի սկսաւ։ Տարփուէին՝ նոքածին աղջկը սպասուհիին գիրկը առած եղբօրը ընկերակցութեամբ մեկնեցաւ բնակարանէն և ուղղակի Շարամովի տպարանը հասնելով, լոլորովին տարօրինակ ձեւով մը ներս մտաւ իր ընկերակիցներով։

Տան ծառայողները արդէն կը ճանչնային իրենց տիրոջ հոմանուէին և գիտէին որ մանչ զաւակ մ'ալ ունեցած էր ան։ Ուստի այս անակնկալ այցելութեան չկրնալով մեկնութիւն տալ, պահ մը չտարած մնացին. Ինչ ընդունելութիւն պէտք էր ընել այս անակոչ հիւրերուն։ Խորամանկ կինը յուզումի ու չուարումի ո և է հետք չցուցնելով մտաւ ներս և ուղղակի սրտահ ելլելով՝ Ֆիրբև տանտիրուհի՝ զանգակը հնչեց և հրաման ըրաւ որ տղուն օրօրոցը պատրաստեն։

զղջաց ասանկ տխուր լուրի մը գուժարերն ըլլալուն համար և շտապեց.

—Ներեցէք պարո՛ն, ըսաւ. արդեօք ձեզի անհաճոյ բա՞ն մը ըսի։

—Ո՛չ, կմկմաց Շարամով մեծ չունչ մը առնելով, և ձեռքով նշան ըրաւ որ քիչ մը ջուր տայ իրեն։

Սպասաւորը ջուրը ներկայեց, որմէ մէկ երկու ումպ առնելուն պէս վերսըտացաւ իր նախկին վիճակն ու խոր հառաչ մը քաշելով։

—Դուք ինչ մարդիկ էք որ ըսաւ, ամէն եկողին դուռ կը բանաք և մանաւանդ որ ծանօթի մը կը թոյլատրէք իրեւ տիրուհի ներս մտնել բնակարանէս։

Սպասաւորը դողդղալով,

Բայց առանց մեր որոշումին սպասելու, այնպիսի չտիկութեամբ մը ներս մտան որ, ըսաւ. յանկարծակիի եկանք ու ինքզինքիս կորսնցունք։ Մնաց որ եթէ պարոնը հրաման ըլլէ, հիմայ կ'երթամ ու ամէնքն ալ դուրս կը նետեմ տունէն։

Շարամով լռեց, իրաւ իր ալ փափաքած բանն էր սպասաւորին առաջարկը, բայց միթէ կարելի՞ բան էր անանկ խստութիւն բանեցնել Վրացի ընտանիքին որմէ կը դողար պարզապէս։

(Շարունակելի)

ըլլալին կը հասկնայ, բայց կատարեալ անտարբերութեամբ կը շարունակէ իր ճամբան։ Երբ իրեն կը մտնեն, գէպ ի անոնց դառնալով այն տեղն կ'ըսէ.

—Բարի իրիկուն ձեզ, եղբայրներ։

—...

* * *

Ամուսին մը որ իր կնոջ հաւատարմութենէն կը կասկածէր, իրեն կը հարցնէ հետաքրքրութեամբ.

—Ձկնարիսը ըսէ Անդիկ, եթէ մառնելու ըլլամ, նորէն կը կարգուի՞ս։

—(Նաղնդով) Իրաւունք չեմ գիտեր։

—Շիտակ զուրցէ։

—(Ծպտելով) Ե՞րբ մեռնելու միտք ունիս։

ՊԱՒՂՈՍ

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Լանտոնէն Փետրվար 17 թիւով կը գրեն թէ նոյն օրը կէս օրէ ետք լորտերու ժողովին մէջ սկսաւ Ուղերձի վիճաբանութիւնը։ Այն պահուն երբ Նիսոը բացուեցաւ, ազատական լորտ Սբէնսը ըսաւ որ լաւ նշանակութիւն ունի որ գահաճառին մէջ խօսուած չէ ոչ Զիմասանի և ոչ ալ Ռուսիոյ վրայ, յարելով որ տակիա կը ցուցնէ թէ Մայր. Արեւելքի խնդիրներուն մէջ չահակից տէրութիւններուն հետ Անգլիոյ յարաբերութեանց վրայ արտաքին գործոց պաշտօնական լուրերը գոհացուցիչ են։ Վէնէցուէլա բաւական մեծ անձկութիւն առաջ բերաւ, Անգլիոյ մէջ ամէն մարդ կը վախնար թէ մի գուցէ Միացեալ Նահանգաց հետ իրենց լաւագոյն յարաբերութիւնները խանգարուին, որովհետեւ Անգլիա ուրիշ տէրութեան մը գործակցելով կրնար ծանր դժուարութիւններու մատնուիլ։ Լորտը ըսաւ որ ամբողջ ազգը շատ գոհութեամբ ողջունեց ամէն բան որ կրնար լաւագոյն վիճակի մը մէջ դնել Անգլիոյ և Գերմանիոյ փոխադարձ յարաբերութիւնները։ Մեզի եղած թշնամանքներուն համար գոհացում պահանջելու նպատակով կառավարութեան ըրածը պարապուղներ չատ քիչ են։ Միայն կրնան գանուիլ անանկ մարդիկ, որոնք մտածեն թէ այսպիսի խնդիրներու համար ուրիշ տէրութեան մը գործակցելուն պէտք չէր մնար, եթէ տեսնին զգուշաւոր ընթացքը բռնեցուած [illegible] գործակցութիւնները։

Լորտ Սբէնսը կը դրուատէ Մ. Զէմպրլէյնի կորովը և ճարպիկութիւնը որով կրցաւ անիկա Հարաւ. Ափրիկէի մէջ ամէն խնդիր կարգադրել։

Պետական խորհուրդին նախագահ լորտ Տրվանչայր, կը յայտարարէ թէ տակտիկն Իրաւարար տեսնին ներկայացուելիք խնդիրներ կան Վէնէցուէլայի բանակցութիւններուն մէջ և չատ կարելի է որ նոր խնդիրներ ծագին իրաւարարութեան պահուն Անգլիոյ և միւս տէրութիւններու միջև։

Անգլիա կ'ընդունի Միացեալ Նահանգաց կողմէ այնքան կարեւոր նը կատուած Մոնրոյի վարդապետութիւնը և եթէ անգլիական կառավարութիւնը չուզեր կրթնիլ այն պահանջումներուն վրայ զորս արդար և կարեւոր կը նկատէր երկիրին պատիւն համար, բոլոր քաղաքակրթեալ պետութիւններուն աչքին տակի պիտի դարձնէր այդ վարդապետութիւնը։

Ամերիկացիները գործնական մարդեր են, և կարծեմ թէ իրենց վստահութիւնը չտեսնելու համար ուրիշ ճամբայ չի կար բայց եթէ անանկ ընթացք մը ունենալ որ ցուցնէր իրենց թէ արդար պահանջումներու պաշտպանութեան համար որ և է դիւրազգածութեան առիթ ընկրկող չէ Անգլիա։

Ուրախ եմ որ կ'ըսէ, լորտ Տրվընշայր, լորտ Սբէնսը չի մասնակցիր ծայրայեղ և յիմարական առարկութիւններուն որոնք լսուեցան Գերմանիոյ դէմ։ Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջև դաշնակցութեան համարձակ բան մը տեղի ունեցած չէր։ Եղածը Անգլիոյ, Գերմանիոյ և Իտալիոյ միջև միւնոյն նպատակի մը համար պարզ գործակցութիւն մըն էր։

Անգլիա նպատակ չունէր Սօմալիի երկիրին մէջ երկրակալութիւն ընել և կամ լերկ անապատներ գրաւել։ Էմիրը բաւական յարձակումներ կ'ընէր այն ցեղերուն դէմ որոնք Անգլիոյ և Իտալիոյ պաշտպանութիւնը կը կրէին։ Անգլիա բաւական երկար խորհրդակցեցաւ Իտալիոյ հետ ու համերաշխութեամբ միջոցներ ձեռք առաւ որպէս զի ջնջուի էմիրին ազդեցութիւնը։

Այս ձեռնարկը բնականաբար Անգլիոյ համար չատ կարեւորութիւն ունի, ասով կարելի է առաջ բերել դէպի Աւստրալիայի և Հնդկաստան Անգլիոյ ճամբուն ապահովութիւնը, որովհետեւ տարակոյս չկայ որ Անգլիա պէտք է որ ազատ մուտք ունենայ Կարմիր Մովուն կողմերն ու Հնդկայոյ Ովկիանոսին մէջ, զերծ ըլլալով բոլորովին թշնամի աղդեցութենէ։

Ցեղայ լորտերու Ժողովը ընդունեց Ուղերձը և Նիսոը դադրեցաւ։

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Պերլինէն փետրուար 17 թիւով կը գրեն թէ, Վէնէցուէլային՝ իբրեւ առաջին պահանջում յուլիս 15էն առաջ Գերմանիոյ վճարելիք գումարներու հինգ պայմանաժամներուն վրայ, Ուայնչինկթընէն քաշուած հեռագրի մը համեմատ, 1,575,000 ֆրանքի գումար մը տրուած է Պարոն Սբէք ֆոն Սթէպուրկի։

«Կազէթ տը Քոլոնը» իր գոհունակութիւնը կը յայտնէ կայսերական կառավարութեան իր արդիւնքներուն՝ այսինքն գերմանական պահանջումներուն դէմ առանձնաշնորհեալ պայմանագիր մը հասած ըլլալուն համար։ Կ'աւելցնէ թէ Ամերիկացիները իրաւունք ունին գոհ ըլլալու միջադէպերու դարձուածքէն, որովհետեւ անոնք աւելի ուժ տուած են Մոնրոյի վարդապետութեան, որ Եւրոպայի կողմէ հաստատապէս ճանչցուած ըլլայ կամ ոչ, կը պատկանի քաղաքական առածներու այն դասակարգին որոնք վիճելի չեն և չպիտի ալ ըլլան։

Նոյն թերթը, վերջացնելով դիտել կուտայ թէ Վէնէցուէլա գանուող քանի մը Գերմաններ բաւական անգոյշ գտնուած են պաշտպանը և իրենց կառավարութեան գործառնութիւնը խոտորելու համար։ Անոնց ընթացքը Գերմանիոյ մէջ չատ դէշ տպաւորութիւն մը առաջ բերած է և անոնց նպատակը չէ եղած բնականաբար Վէնէցուէլայի մէջ գերմանական գործակատարներու դիրքը ամրացնել։

ՎԷՆԷՑՈՒԷԼԱՅԻ ՄԷՋ

Քարաքասէն փետրուար 17 թիւով կը գրեն թէ «Կազէթ Օֆֆիսիէլ» (պաշտօնական թերթ)ը կը հրատարակէ, ամէն ներածութեանց վրայ, հարիւրին երեսուն պատերազմական տուրքի մը հաստատումին հրամանագիրը։ Արտածութիւններն ալ հաւասարապէս պիտի վճարեն հետեւեալ տուրքերը։ Սուրճ, յիսուն քիլօն երկու պոլիվար, քաքաօ, յիսուն քիլօն տասնվեց պոլիվար, կաշի, քառասունվեց քիլօն չորս պոլիվար։

Մասնաւոր յանձնաժողով մը կազմուած է այս տուրքերը հաւաքելու [illegible] դէպքերուն համար վերադարձնելու թէ չպիտի անցնին։ Այս տուրքը չատ դէշ տպաւորութեան մը տակ թողած է առեւտրական աշխարհը, որ կը բողոքէ ասոր դէմ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԲՐՕԹՕԳՕԼԸ

Ուաշինկթընէն փետրուար 17 թիւով կը գրեն թէ, արտաքին գործոց նախարար Մ. Հէյ և Մ. Պոուֆն ստորագրեցին այն բրօթօգոլը որ կ'անուանէ՝ այն յանձնաժողովը որ իր նիսաը պիտի գումարէ Քարաքասի մէջ Միացեալ Նահանգներէն Վէնէցուէլայի եղած պահանջումները կարգադրելու համար։ Յանձնաժողովը պիտի կազմուի Վէնէցուէլացիէ մը և Ամերիկացիէ մը։

Վիլհէլմինա թագուհին ընդունած է Մ. Պոուֆինի առաջարկութիւնը որով կը խնդրէր անկէ երրորդական իրաւարար անձ մը անուանել յանձնաժողովին Վէնէցուէլական և ամերիկեան անդամներուն միջև անհամաձայնութեան մը պարագային։ Արտաքին գործոց նախկին նախարար Մ. Ժոն Վ. Ֆոսթեր, Միացեալ Նահանգաց կողմէ քննիչի պաշտօն պիտի վարէ։

ԷԼԻԶԷԻ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Հանրապետութեան նախագահը և Տիկին Լուպէ փետրուար 17ի գիշերը Էլիզէի պալատին մէջ իրենց առաջին պաշտօնական պարահանդէսը տարքեցին։

Այս պարահանդէսը նախորդ տարիներունը գերազանցեց։

Բարիզեան բարձր դասակարգի պատկանող բազմաթիւ անձնաւորութիւններ, քաղաքական դիւանագէտ մարդիկ, արթիսթներ, պետական ներկայացուցիչներ, պաշտօնատարներ, զօրավարներ։ Չրջապատած էին Հանրապետութեան նախագահը և Տիկին Լուպէն։

Պարարտը, ուր վարսուն նուագածուներու խումբ մը անդադար կը նուագէր, ճշմարտապէս հիանալի տեսարան մը կը պարզէր։ Այր մարդերու սեւ հագուստներուն կը խառնուէին իգական փայլուն թուալէթներն պայծառ գոյներով, ինչպէս նաև զինուորական համազգեստներու ակնախիպ զարդերը։

Հրաւիրեալները կը մտնէին նաև ուրիշ հիւրանոցներու մէջ, որոնք, ամէնքն ալ, զարդարուած էին, ծաղիկներով, թուփերով և կանանչներով։

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ՆԱՐԵ

Թարգմանեց ՔԱՆԻՄ

Ցատկապէս «Մանզումէ»ի համար

ԿԱՐԴԱԼ ԵՐԳՈՐԴ ԵՐԵՍԸ

ԽՆԱՄՈՎ ՊԱՀԵՑԷՔ ԹԻՒԵՐԸ

118—120

Միայն յատուկ սրահներ յատկացուած էին դիւանագիտական անդամներուն և նախարարներուն։

Բազմութիւնը այնքան չատ էր որ յետոյ հարկ եղաւ առաջին յարկին գոցուած բաժիններն ալ բանալ և հիւրերուն տրամադրութեան տակ դնել զանոնք։

Կանխաւ առնուած հոգածութիւններու շնորհիւ, ասպնջականները կրցան դիւրաւ պալատին բոլոր մասերը մտնել ու ելլել։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 21 փետր.— Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ նախագահ Ռուզվէլթ խոչկատապէ կը տառապի։ Հաւանական է որ առաջիկայ մայիսին Եւրոպա ուղեւորութիւն մը ընէ։

—Ֆիֆիի կղզիներէն (Բոլինէզի արշիպեղագոս) կը ծանուցանեն թէ, կարեւոր ապատամբութիւն մը ծագած է։

ՊԵՐԼԻՆ.—Կայսրը իր շնորհաւորութիւնները հեռագրած է ծովակալ Շէրբէրիի, Վէնէցուէլայի մէջ գերման նաւաբեկի հրամանատարին, իր պաշտպան գործողութիւններուն օգտակարութեան համար։

ԲԱՐԻԶ.—Քաթօ-Իմպէռ դատավարութիւնը վերջ գտաւ։ Դատարանը Քաթօն դատական ծախքերը վճարելու դատապարտեց։

—Զօրավար Մէրսիէ կը հերքէ թէ, Ռէնի դատավարութեան ժամանակ դատաւորներուն հաղորդուած չէ Տրէյֆիւսի վերաբերեալ նամակներ, բացի անոնցմէ՝ որոնք դատավարութեան միջոցին հրապարակաւ յանձնուած էին։

—Քարաքասէն կը հեռագրեն թէ նախագահը բողոքած է (՝) Գերմանիոյ, Անգլիոյ և Իտալիոյ դէմ, որոնք Վէնէցուէլայի գրաւած նաւերը կը պահեն հակառակ բռօթօքոլներու ստորագրելուն և պաշտպանին վերնալուն։

—Այսօր խորհրդարանին մէջ օղիի գործարանատէրներուն նկատմամբ եղած վիճաբանութեանց շարունակութեան առթիւ, Մ. Ռուվիէ կարեւոր ճառ մը արտասանեց և անհատներու մասնաւոր շահերը Դաղղիոյ հանրային շահերէն վեր դասող երեսփոխանները պարսաւեց։ Երկրին ելմտական գործերուն նկատմամբ դժուարութիւններ յարուցանել աշխատելնուն համար Աշխատակամները յանդիմանեց և Աշխատակամները հրաւիրեց ընդունելու ներկայ պիտէն որ կը թոյլատրէ խօսացուած բարեփոխումները կատարել։

—Մ. Վալտէք-Ռուսօ Զատական արձակուրդը Ճունատան պիտի անցնէ։

—Այսօր պատժական դատարանը իր վճիռը տուած է սեղնաւոր Քաթոյի կողմէ, Իւմպէներու դէմ բացուած անուանարկութեան դատին նկատմամբ։ Դատարանը իր վճիռը ալէտ առաջ, ընդհ. դատախազը ըսաւ թէ ինքը Քաթոյի նկատմամբ տրուած սուտ տեղեկութիւններէն խաբուած էր։ Դատարանը Քաթոյին դատը անիրաւ և իմպէկոնիրը անպարտ հռչակեց։

ԲԷՌԻՆ.—Կայս. հրովարտակ մը կը հաստատէ Զանկ-Զինկ-Զունկին վճռաբանական նախարարութեան նախագահին, Հիւբէ և Հիւնան նահանգներուն ընդհ. կառավարիչ անուանուիլը։

ՔԱՐԱՔԱՍ.—Գերման նաւատորմիղի հրամանատարը Բուէրթօ-Քապէլօի իշխանութեանց յայտարարեց թէ, «Ռէսմոռատոր» նաւը երկուշաբթի օր իրենց ետ պիտի յանձնէ։

ԹԷՎԱՀԱԹ

Ումուրը մէմուրիէթլերինի ռէվիյեթմէնտանէ իֆա իթմէքէթ օլմալարընան նայի ճէմիյէթի ռիւսումիյէ ռէիսի սանիսի սթուֆէթլու Ռիզա վէ մէքթուպի էմմանէթ Շեվքէթ պէյ էֆէնտիէր հազարթընա թէրֆիին ռիւթպէի Պալա, վէ Գոնեա վիլայէթի մէքթուպի գալէմի միմէյիզլէրինէն իզզէթլու Ֆահգ էֆ.է վազիֆէի մէմուրիյէթինի հիւանի իֆտառ միւշահէտ օլան իգտամ վէ մէսամիսնէ մէպնի թէրֆիին Միւթէժամիզ-ռիւթպէի թէվճիհ պալրուլմուշ աբր։

* * *

Տիարպէքիր Վիլայէթի սախիրնատ Բալու գազասը գայմագամ մուավինլինէ Քիրիչեան Տիգրան էֆ. թային պալրուլմուշ աբր։

ՆԵՐՔԻՆ

ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ. (Պաշտօնական Զեկոյց).—Կալուածներու փոխանցման և վաճառման գործողութիւնները կատարելու համար, ցարդ ընդունուած կանոնի մը համաձայն, պէտք էր որ նոյն կալուածին Թղթապահութեան վերաբերեալ տուրքերը և դիզուած կալուածատուրքերը գանձուէին։ Այս մասին ծախսերն, գնողին և այլ դիմողներուն դիւրութիւն մը ընծայելու համար, նոյն դրութեան ջնջումը խնդիր ըլլալով Պետական Խորհուրդին մէջ, նոյն Խորհուրդը որոշեց որ ապէրից եթէ կալուածներու փոխանցման ատեն կալուածատուրքը, թաղապահական տուրքերը և պետական ուրիշ պահանջքները չկիսատուին, իսկ վաճառման ատեն, միայն կալուածատուրքը առնուի և թաղապահական տուրքերը և միւս պետական պահանջքները մէկ կողմ թողուին։

Այս որոշումը Տէֆթէրը Խագանիի վարչութեան կողմէ ծանուցուեցաւ պէտք եղած պաշտօնարաններուն և պաշտօնեաներուն։

ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆՆԵՐԸ.—Պետական այն պաշտօնեաները, որոնք կայս. Իրատէով չեն անուանուիր, թերութեան մէջ գտնուած տեղերն, ցարդ իրենց պատկանած վարչութեան մէջ կը դասուէին, ինչ որ տեղի կուտար պաշտօնարաններու միջև երկար բարակ բանակցութեանց և ժողովուրդին գործերուն ալ յետաձգման։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, հրամայուեցաւ ամէն կողմ որ կուսակալները ակէց եթէ առժամապէս պաշտօնէ դադրեցնեն այդ կարգի պաշտօնեաները, եթէ ոնէ զեղծում գործեն, կամ եթէ իրենց դէմ գանգատ ըլլայ, թերացող պաշտօնեաները քննելու և դատելու կարգն ալ Իրատէի ժողովներուն յանձնեն։

ԱՆԴԼԻԱԿԱՆ դեսպան Սբր Նիքոլաս Օ'Քոնոր շաբաթ օր Պոլիս եկաւ։

ՇՈՒԷՏ-ՆՈՐՎԷԿԻՈՅ հանգստեան կոչուած դեսպան կոմս Սթինպոքի տեղ, գործակալութեան պաշտօն փարելու համար Սթօքհոլմի արտաքին գործոց նախարարութեան դիւանագիտական բաժնին տնօրէն կոմս Սթրօէմֆիլտ Պոլիս եկաւ և իր պաշտօնին ձեռնարկեց, զոր պիտի վարէ մինչեւ նոր դեսպանի մը անուանումը։ Կոմս և կոմսուհի Սթինպոք չորեքշաբթի պիտի մեկնին։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ օսմ. քօմիսէր Ալի Ֆերուխ էֆ., երեքշաբթի օր տեսակցութիւն մը ունեցած է Ֆէրտինանտ իշխանին հետ։

ԹՈՒՐԲԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Ճունատանի ներքին գործոց նախարարութիւնը սահմանագլխի գաւառներու կառավարիչներուն պատուիրած է խստիւ հսկել օսմ. սահմանագլխէն Ճունատան մտնող ճամբորդներուն վրայ, անոնց ձեռքը գտնուած անցագիրները խնամով քննել և ինքնութիւնը հաստատել, և եթէ ստուգուի որ անոնց Ճունատան գալուն նպատակը որոշ չէ, չարտօնել անոնց մուտքը։ Աւելորդ է յիշել թէ, կարգադրութիւնը եղած է այն ուազակներուն համար, որոնք օսմ. զօրքերուն հետաքննումներուն չկրնալով տակել, հելլէնական հողը ապաստանել կ'ուզեն։

—Պոլսոյ հելլէնական դեսպանութեան պաշտօնին պիտի կոչուի Եգիպտոսի նախորդ ընդհ. հիւպատոս Մ. Քրիքորիս, որ վերջերս Հռոմի դեսպան ընտրուած էր թէեւ, բայց տակաւին չէր մեկնած հանկիր։ Ճունատանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը, Պոլսոյ դեսպանատան գործակատար Մ. Բոթէնի միջոցաւ, հարկ եղած դիմումները բրած է և Վեհ. Սուլթանը իր բարեհաճութիւնը տուած է Մ. Քրիքորիսի անուանումին։ Նոր դեսպանը ամսոյս վերջերը հոս պիտի ըլլայ։

ՏԷՕՇԷ-ՊԱՆՆԻ անօրէն Մ. Արթիւր Կուիններ, շաբաթ օր Պոլիս եկաւ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ.—Սոֆիայի «Վօէրնիխվէսթի» թերթը, որ օրվանն է Մովային նախարարութեան, կը հերքէ պուլկար բանակին շարժման մէջ դրուելու լուրը։ «Այս ազմուկներուն սխալ ըլլալը, կ'ըսէ, արդէն իրողութիւններէն անգամ յայտնի է, և պաշտօնական ոնէ է ճշդումի պէտք չկայ։ Բայց որովհետեւ սխալ և մտահոգութիւն պատճառող լուրեր չատ դէշ ազդեցութիւն մը կ'ընեն երկրին արտաքսական և քաղաքական կացութեան վրայ, պատերազմական նախարարութիւնը կը խնդրէ տեղական մամուլին, չվրդովել հասարակութիւնը ա՛յն տեսակ լուրերով որոնք ձեռնհաս պաշտօնանէն հաստատուած չեն»։

—Սոֆիայի լրագիրները կ'ըսեն թէ, այս տարուան նոր զինուորներուն թիւն է 18,185,

—Սոպրանիէի վերջին նիստին մէջ, կ'ըսէ «Իգտամ», Սօպրանիէին նախագահը Մ. Զաթքով, նախարարապետ Մ. Տանէվի տեսութիւնները հաստատելով, ըսած է թէ, Պուլկարիոյ իշխանապետութեան յարատեւութիւնը և տեւականութիւնը, իր գերիշխանը եղող Օսմ. Պետութեան շնորհիւ միայն կարելի պիտի ըլլայ ապահովել, և թէ կարգ մը ապատակներուն չարամիտ գաղափարներուն և գործերուն ներդամիտ աչքով նայիլը Պուլկարիոյ համար աղէկ չպիտի ըլլայ բնաւ։

—Պուլկար խառնարարներուն ապարքները կը շարունակեն դատապարտել Աթէնքի, Պէլկրատի և Պուքրէշի թերթերը։ Բուլգէրի նահանգներուն մէջ բնակող Ցոյները, Սերպերը և Քուցօ-Վլաքները կը բողոքեն պուլկար խառնարարներուն ընթացքին դէմ, կ'ըսեն յիշեալ թերթերը։

ՀԻՒՍԱՐ ՀԵՌԵԼԱԳՈՒՆԴԵՐԸ.—Ինչպէս յայտնի է կայս. Իրատէ մը հրամայած էր Քարաքէշիլի Աշիրէթէն հիւսար հեծելազօրքի երկու գունդեր կազմակերպել։ Այդ գունդերուն սպաները պիտի ընտրուին կայս. հեծելազօրքերու սպաներէն։

Նոյն գունդերուն ձիերուն հայթայթման համար ալ մասնաւոր յանձնաժողովներ կազմուած են Այաքլի, Խիւսավէնտիկերի, Ատանայի, Հալէպի, Գոնեայի նահանգներուն մէջ, տեղական ձիերը քննելու և գնելու համար։

ԻՇԽԱՆ ՄԱՎՐՕԿՕՐՏԱԹՕՅԻ փեսաները Մ. Մ. Սուցօ և Պալթաճի, Աթէնքի օսմ. դեսպանատունը երթալով իրենց շնորհակալութիւնը յայտնած են օսմ. դեսպանին, Վեհ. Սուլթանին կողմէ հանգուցեալին մահուան առթիւ ղրկուած ցաւակցական հեռագրին համար։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Ֆրանսացի երեսփոխան Մ. Պարթիսոլ, կ'ըսէ «Իգտամ», որ անցածները Պոլիս եկած և Բուլգէրի նահանգներէն Գոսովոյի ու Սէլանիկի նահանգներուն մէջ ուղեւորութիւն մը կատարելէ ետքը Բարիզ դարձած էր, «Լիպերթէ» լրագրին թղթակցին հետ տեսակցութեան մը պատուն յայտարարած է թէ, նոյն նահանգներուն մէջ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ և թէ հակառակ պնդող հրատարակութիւնները անհիմն են. երեսփոխանը ըսեր է. «Այցելած տեղերս անդորրութիւնը ու խաղաղութիւնը խանգարող բան մը չտեսայ։ Օսմ. կառավարութեան կողմէ բարեկարգական միջոցներու դիմուելը անհրաժեշտ ընող բան մը չնկատեցի։ Սէլանիկ գտնուած ատենս քանի անգամներ տեսակցեցայ ֆրանսական հիւպատոսին հետ, որ ամէն անգամուն յայտարարեց թէ նահանգին ոչիսլամ հպատակներուն միջև կատարեալ մտերմութիւն կը տիրէ։ Կայս. կառավարութիւնը այդ նահանգներուն մէջ չատ յարմար ու կանոնաւոր միջոցներու կը դիմէ տուրքերու հաւաքման մասին։»

—Զէթինէէն կը հեռագրեն թէ, Շքեղտրայի հրամանատար Ֆէրիզ Էսատ փաշա, Թիրանի մօտերը չրջագայող ուազակները ձերբակալած և բանտարկել տուած է Տրանի և Շքեղտրայի մէջ։

—Մանաստիրի մէջ ալ հաղարապետ Նուրի պէյ 10 ուազակներ ձերբակալած է։

—Կայս. Իրատէով Բուլգէրի նահանգներուն պաշտօնեաները և անոնց գործերը պիտի քննուին ու եթէ զեղծանղներ կամ օրէնքի հակառակ գործող ընթացքի մէջ գտնուողներ կան, պաշտօնակ ըլլալով անոնց տեղ նորեր պիտի ընտրուին։

—Բուլգէրի նահանգներուն մէջ առնառուծութեան զարգացման համար անցած տարուան հաստատներու բաժինէն 120,000 ղրուշ պիտի յատկացուի։

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ գործոց նախարար Բարձր. Ապտիւրրահմանի փաշա որ քանի մը օրէ ի վեր հիւանդ էր, ապաքինեցաւ։

ՍԷՆ-ԼՈՒԻԻ (Ամերիկա) յառաջիկայ ցուցահանդէսին մէջ Շամի մետաքսեայ և այլ ճարտարագործական արտադրութիւնները ցուցադրելու համար, Պէյրութի վաճառականներէն սէնտիքա մը կազմուած ըլլալը Պոլսոյ առեւտրական Սենեակին թերթը կը գրէ և կը քաջալերէ զանոնք, խրատելով օսմ. միւս նահանգներուն վաճառականներն ալ հետեւիլ անոնց ընթացքին՝ ի նպաստ Թուրքիոյ ճարտարարուեստին յաջողութեան։

ՕՍՄ. ԲԱՆԱԿ.— «Թայմզ» մասնաւոր յօդուածի մը մէջ գովեստով ի վեր կը հանէ զինուորական անթերի կրթութիւնը Օսմ. Բանակին, որ եւրոպական դրութեամբ մարզուած և յետին կատարելութեան հասած է։

—Աւստրիացի դիւանագէտ մը «Նէօէ Ֆրայէ Բրէսէ»ի մէկ թղթակցին հետ տեսակցութեան մը միջոցին, յայտարարած է թէ, Օսմ. Բանակը վերջին կատարելութեամբ օժտուած է, և մանաւանդ Օսմ. երկիրներու մէջ չատ մը երկաթուղիներ շինուած են, որոնք զինուորական փոխադրութեան տեսակէտով մեծ կարեւորութիւն մը ունին։ վերջապէս Կայս. կառավարութիւնը այժմ արտասովոր կերպով հզօր և կատարելագործեալ բանակ մը ունի, որ կրնայ ամէն պէտքերու բաւել։

ԱՆԱՏՈԼՈՒԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.—Եպարքոսական հրամանագրի մը վրայ առեւտրական և հանրօգուտ չինութեանց նախարարութենէն տեղեկութիւն ուզուած էր թէ ի՛նչ միջոցներ ձեռք առնելու է՝ Անատոլուի երկաթուղիին երկու կողմը գտնուած գիւղերու և քաղաքներու անտառական վիճակը բարւոքելու համար։ Նոյն նախարարութիւնը պատասխանեց թէ էնկիւրիի նահանգը հետազօտեալ կը բարգաւաճի, վասն զի անոր բերքերը Հայատար Փաշայի երկաթուղիով կ'արտածուին, մինչդեռ Գոնեայի նահանգը պատարօտած նաւահանգիստ մը չունենալով, բերքերը մասամբ Հայատար Փաշայի երկաթուղիով կը ղրկուին, բայց ճամբուն հեռաւորութենէն փոխադրութեան համար աւելորդ ծախք մը կ'ելլայ, հետեւարար հարկ է որ այդ նահանգը նաւահանգիստ մը ունենայ։ Թէեւ Աթալիայէն առեւտրական բաւական գործառնութիւններ կը կատարուին, սակայն նաւերը չեն կրնար պատսպարուիլ նոյն նաւահանգիստը։ Նոյն նախարարութիւնը կը յարէ թէ պէտք է Աթալիոյ առջեւ կանոնաւոր նաւահանգիստի մը շինութեան ձեռնարկել, ճարտարագէտ մը ղրկելով։ Այդ պատասխանը մատուցուեցաւ Մեծ-Եպարքոսին։

ՊԱԿԱՍ ՀԱՑԵՐ.—Անցած չաբթուս կակուղ և խոտն ցորեան վրայ առեւտուրը ոգեւորեալ չէր, որովհետեւ տեղական ալիւրին ապառումը առհմանակուած էր։ Ասոր ալ պատճառը քաղաքս փոապաններն են, որովհետեւ անոնցմէ չատեր միւսներուն հետ մրցելու համար, Մարթիլիայի և Ռուսիոյ ալիւրներէն, հատը 40-50 տրամ պակաս հացեր կը պատրաստեն։ Պոլսոյ կողմը այսպէս բազմաթիւ պակաս հացեր գրաւուելուն հակառակ, խաբեաները չեն դադրիր իրենց տարքէն և կը շարունակեն թէ՝ աղքատ ժողովուրդին և թէ հրապարակին վնասել։ Փոապանները սա առարկութիւնը կ'ընեն թէ տեղական ալիւրները սուղ են, սխալ է սա, որովհետեւ այդ ալիւրները պակաս հացի պատրաստութեան յարմար եղող օտար ալիւրներուն ուռեցուելու յատկութիւնը չունին։

(Նէս Էֆէնտի)

ՅԱՆՈՒՑՈՒԵՑԱԻ պէտք եղած տեղերը տրպէտ զի, տակից եթէ գաւառներէն Պոլիս եկող անձի մը պարտական եղած կալուածատուրքերը ցուցնող և Պոլիս ղրկուած մասնաւոր տեղեկագրներուն մէջ, չարձանագրուին նոյն անձին ունեցած պետական միւս պարտքերն ալ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Դեկտ. 1—7, Պոլսոյ և չորսկողմերուն մէջ, ընդամէնը մեռած են 207 իսլամ, 92 Քրիստոնեայ, և 21 Հրեայ։ Գումար՝ 320 հոգի։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ 8074 ղր.ի գումար մը հաւաքուած է զինուորական սպառազինութեանց համար և ղրկուած է ձեռնհաս պաշտօնարանին։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.— Մաքսային վերաքննութեան պաշտօնեաներէն Ասիմ պէյ ու Եարկի էֆ. 40 տարուան մեծնարոյ ուզեցին՝ ամառուան բանջարեղէնները ամաններու մէջ պահելով եղանակէն ետքը ժամն գինով ծախելու և հասոյթէն մաս մը յատկացնելու Հիճազի երկաթուղիին։

ԲԵՐԱ, Թէբէ Պաշի, կ. Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանի պատժական ճիւղին առաջին քարտուղար Բէմզի պէյի առնը 700 ոսկիի գնաւելով պահականցի պիտի վերածուի։

ՍՏԵՓԱՆ ԷՖ. ԿՈՒՐՏԻԿԵԱՆ, տարագէտ հանրածանօթ ուսուցիչը «Մալիւմաթ» գրական շաբաթաթերթին վերջին թիւին մէջ, գեղեցիկ քերթուած մը հրատարակած է գինեմոլութեան դէմ։ Կուրտիկեան էֆ. գինեմոլութեան չարիքները կը թուէ այդ քերթուածով և յորդոր կուտայ ողջմիտ հասարակութեան զգուշանալ վնասակար ըմպելիներէ, որոնք թէ առողջութեան կը վնասեն և թէ մարդուն բարոյականը կը խանգարեն։

ՈՉԽԱՐԻ ՏՈՒՐԲԸ.—1319 ելմտական տարին մտցեցած ըլլալով, յառաջիկայ մարտ 1ին ամէն կողմ ոչխարատ համար կը կատարուի ըստ կանոնի։ Էնկիւրիւի կուսակալութիւնն այժմէն հարկ եղած պաշտօնեաներն ընտրած է նահանգին ոչխարներն համրելու համար։

ԳՈՐԳԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆԸ.—Կեսարացի քանի մը վաճառականներ ներքին գործոց նախարարութեան դիմած են խնդրագրով մը ուր կ'ըսեն թէ կարգ մը գորգագործ վարպետներ մետաքսէ գորգերու շինութեան մէջ խարդախութիւն կ'ընեն, և իրենց այս ընթացքով կեսարիոյ գորգերուն վարկը

կը կտարեն եւրոպական և ամերիկեան հրապարակներուն վրայ. ի վնաս հանրութեան։ Եթէ իրենց այս ապօրէն ընթացքը չդադրեցնեն, կեսարիոյ ամբողջ ժողովուրդը քիչ մնացեր պիտի կորնչէ իր ապրուստի աղբիւրներէն մին։ Այս անպատեհութեան դիմաց մը գտնելու համար. կ'առաջարկեն որ կեսարիոյ Առեւտրական Սենեկին միջոցաւ հսկողութիւն ըլլայ գործադրած արհեստաւորներուն վրայ, տրամադրութեամբ։ Խնդրագիրը յանձնուեցաւ Առեւտրական և Հանրօգուտ չինութեանց Նախարարութեան նկատմամբ։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵՐԿՈՒ ՀԱԶԱՐ ՈՍԿԻԻ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Թէրզեան անուն անձը, որ Դահիրէի մէջ գողութիւն մը ըրած էր, Բիրէի մէջ ձերբակալուած է։ Այս անգամ Թերթերը կը տեղեկանան թէ, գողցուած գումարը 2000 ոսկիի կը հասնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ.—Քանի մը օր առաջ Սուրիոյ գծին վրայ երթեւեկող յունական նաւակ մը, Աղեքսանդրիայէն Եաֆա գացած ժամանակ ցամաք կը խրի։

Նաւակնաւին մէջ բաւական ճամբորդներ կան եղեր ու հինգ հատ ալ կաթոլիկ կղերականներ։ Ճամբորդները և նաւաստիները զգալով վտանգին մեծութիւնը, ծով կ'իջեցնեն նաւակները ու կը հեռանան արկածեալ նաւէն։ Ամբողջ գիշեր մը ծովու վրայ դեգերելէ ետք, միւս օրը անգլիական «Սալզպրի» շոգենաւը որ Եաֆա կ'երթար, կը տեսնէ արկածեալները և շոգենաւ կ'առնէ։ Երրորդ նաւակէն բնաւ լուր մը չկայ։ Բայց եգիպտական լրագիրներու տեղեկութիւններուն նայելով, Սուրիոյ ծովեզերքին վրայ արկածեալ նաւակին թիակները ու նաւազի մը գլխարկը գտնուեր են, այդ նաւակին մէջ երկու նաւազ և կաթոլիկ քահանայ մը կը գտնուի ե. ղեր։

ՀՐԵԷ.— Զենկէլքէօյի բնիկներէն կաթնավաճառ Մէհմէտի այծը, ասկէ քանի մը օր առաջ երեք հատ գառնուկներ ծնած է։ Թէ ծնողը և թէ ծնածները ամէնքն ալ քաջառողջ են։

ԱՆԶՆԱՍՊԱՆ.—Լիճք գաւառակին Զէրմէ գիւղացի Ինճէօղլու Մարթիրոսին կինը, Էլմաս, տան վարի յարկը գընալով գամբ երթալով ինքզինքը կախած է։

ԸՆԴՀԱՐՈՒՄ.—Լոյտի «Ակլոյիա» շոգենաւը որ Տրապիզոնէն եկած էր, Գոլոյ նաւահանգիստին մէջ խարսխելու ատեն «Աբոլ» շոգենաւին վրայ ինկաւ։ «Ակլոյիա» եռեւի կողմէն վնասուեցաւ և նոյն միջոցին զարնուեցաւ ուրիշ շոգենաւի մը։ Մօտը գընուած մավնան մը ալ վնասուեցաւ, բայց յիշեալները ազատուեցան։

ԶՈՒԳՈՒԲԼՈՒԻ մէջ Հաճի Ահմէտ անուն ձկնորս մը, 35 տարեկան, իր կոկորդը կարից դանակով։ Վիճակը ծանր ըլլալով հիւանդանոց տարուեցաւ։ Ցուսահատութեան շարժառիթը չգաւորութիւն է։

ԼԷՈՆԻՏԱՍ.—«Մանիգէօռ» կը հերքէ այն լուրը թէ չուներու մարդիկ Մ. Էէոնիտաս սպաննուած ըլլայ։

ՀՐԴԵՀ ԵՒ ՈՂՋ ՈՂՋ ԱՑՐԱԾ.—Շաբաթ իրիկուն Գասրէ-Փաշայի Գարման թաղին մէջ գտնուող խանէ մը հրդեհ կը ծագի. տեղւոյն ոստիկանութիւնը իմանալով, հրդեհին վայրը կը փութայ ուր տեղ կը տեսնէ թէ, հոն խանին մէկ սենեկին մէջ ընտանիքով բնակող կոչկակար Նիքոլիի կահ կարասիները ու երեք տարեկան աղջիկը կ'այրին։ Անմիջապէս օգնութեան կը փութան և միւս կողմէն ալ կարելի եղածին չափ կ'աշխատին, որպէս զի հրդեհը չտարածուի։ Մինչդեռ հազիւ տասը վայրկան վերջը խեղճ աղջիկը առած սոսկալի վէրքերուն հետեւանքով կը մեռնի։

Ոստիկանութիւնը մեռնողին մայրը հարցաքննելով սա պատասխանը առաւ։ «Ազգականներէս Տիմիթրի անուն անձը որ այն իրիկունը մեզի էր, սենեակը նստած էր իմ երկու զաւակներուս հետ. իսկ ես դուրսը խոհանոցին մէջ լուացք կ'ընէի. երբ սենեակ կը վերադառնայի, այն տեղն միայն տեսայ որ բոց և մուխ դուրս կը ժայթքէր սա մէկ տարեկան տղուս ձեռքէն բռնելով, որն որ սարսափահար կը պոռար։ վազելով դուրս ինկայ, առանց փնտռելու թէ միւս մեռնողը ո՞ր է, որովհետեւ չտեսայ ու երբեք միաքս չեկաւ»։ Ըսաւ նաեւ թէ, առաջ հոն կրակարան չկար և Տիմիթրի կրակարանը վառելով փախած է։

Քննութիւնները կը շարունակուին։

ԲԱՍԷՆ գաւառակի կալուածական արձանագրութիւնները խեղաթիւրելուն և կեղծ արձանագրութիւններ ու փոխանցումներ կատարելուն համար ամբաստանուած նոյն գաւառակին Թափուի նախորդ պաշտօնեան Մահմուտ Նէշիմ էֆ., 10 տարուան բերդարգելութեան դատապարտուեցաւ։

«ԲԼԷՎԼԱ» ՇՈՒԵՆԱՒԻ.—Մուսանիրի ճանճախուսին մէջ խրած «Բլէվլա» շոգենաւը ազատելու համար դեռ մանրամասնութիւն մը չկայ։ Արկածեալ շոգենաւին ազատումին աշխատելու համար, Կայս. «Հիյպէթնիւմա» զրահաւորին նաւապետ գնդապետ Հաֆըզ Իպրահիմ պէյ Մուսանիա մեկնած է։ Ինչպէս նաև Էրէյլիի մէջ գտնուող «Սամսոն» անուն նաւաձիգը առաջի գիշեր ժամը կէսին Գոլոյ նաւահանգիստը գալով պէտք եղած գործիքները առած և նոյն գիշերը Մուսանիայ մեկնած է։

«Մանիթէօռ» կը գրէ թէ արկածեալ «Բլէվլա» շոգենաւին ապրանքներուն ամէնն ալ կորսուած են, բացի 10 պարկ սուրճէ։

Թուրք վաճառականի մը ունեցած 400 պարկ նպարեղէններէն զատ մնացեալ ապրանքներուն ամէնն ալ ապահովագրուած էին։

Շոգենաւին մէջ կային 1370 պարկ արմտիք, 240 պարկ շաքար, որուն 120 պարկը ապահովագրուած էր։

ԱՐԿԱԾ.—Սագըզի մէջ քանի մը երիտասարդներ, սա բարեկենդանի օրերուն մէջ, զուարճանալու համար ատենէ ատեն պատելով օղի կը խմեն, անոնցմէ մէկը կատակի համար իր ձեռքի հրացանը կրակ ընելու ձեւով մը ընկերոջը վրայ կը շպրտէ, այնպէս գիտնալով որ հրացանը պարապ է, և բընթակը կը քաշէ. բայց դժբաղդաբար հրացանը լեցուն ըլլալով, խեղճ երիտասարդը, որ հազիւ քսան տարեկան կայ եղեր, սրտէն զարնուելով անմահ գեարն կ'իյնայ։

ՈՃԻՐ.—Անցեալ օր Գըսըգլըի մօտերը մարդասպանութիւն մը տեղի ունեցաւ։ Ոստիկանութիւնը իմանալով շուտ մը յիշեալ օճրին վայրը կը փութայ և այնտեղ վիրաւորուած մարդ մը գետին փռուած կը տեսնէ։ Ոստիկանները կը հարցաքննեն մարդը, որ կը պատասխանէ թէ, փայտ կտրելու համար եկած էր և այդ միջոցին վիրաւորուած էր մէկուն կողմէ, և թէ անուանը Սալիհ է։ Վիրաւորեալը քանի մը վայրկեան վերջ կը մեռնի։

Ոստիկանները այս դէպքը կը տեղեկագրեն Սկիւտարի կառավարչութեան, որ զինուորական բժիշկ Հիլմի պէյը հոն կը ղրկէ, որն որ քննութիւն կատարելով, Սալիհի առած վէրքէն մեռնիլը կը հաստատէ։

Սպանեալին մարմինը երէկ պատգարակով Ոստիկանութեան Դուռը տարուեցաւ, ուրեմն յատուկ քննութիւն մը պիտի կատարուի։

ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՍ

Ֆրանսերէն «Վաճառականական Նամակներ»ի, դիւրուսոյց մեթոդով և գոհացուցիչ պայմաններով։

Դիմել Գալաթիա Ալի ճատէսի, թիւ 38, «Վաթան» գրատունը։

ՕՍՄ. ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿ ՆՈՐ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲ

Ա. Ներկայացումը

Երէկ, ծանուցուածին համաձայն, Քանքորիայի թատրոնին մէջ տեղի ունեցաւ Օսմ. Կատակերգակ Նոր Թատերախումբին անդրանիկ ներկայացումը այնչափ յաջողութեամբ։

Խաղը, Ֆրանսացի ծանօթ թատերագիր Ալէքսանդր Պիսոնի 3 արարով մէկ կատակերգութիւնը, ԹՈՒՐԻՆԷԼԻ ԱՑՐԻՆԵՐԸ, շատ լաւ կերպով ներկայացուեցաւ և խաղին բոլոր դերակատարները գրեթէ մարմնաւորած էին իրենց թիփերը։

Վարպետը՝ Զափրաստեան դերասանցեց իր ծեր զինուորականի տիպարը և արժանացաւ խլացուցիչ ծափերու և ծաղկեփունջի, որուն ամէն կերպով արժանի էր վաղեմի արուեստագէտը։

Միւս դերակատարները Գալիթաղարեան, Փափազեան, Թոլայեան, Նուպար և Աշտեան յաջող էին իրենց դերերուն մէջ։ Մինակ Գ. Փափազեան պզտիկ պակասութիւններ մը ունէր, որոնք բնական է որ պիտի սրբագրուին։ Գալով Գալիթաղարեանի և Նուպարի, ասոնք ընտրեալներէն էին չիտակը, և Թոլայեանը որ, մէկ կողմ ձգելով տեսակ մը Թերխաչութիւնը մանաւանդ արտասանութեան մէջ, աղուոր քսիք մը ըլլալու յատկութիւնները ունի։

Կիներէն Տկ. Գոհարիկ կատարելապէս յաջողեցաւ և պատկերացուց խաղին պահանջած տիպարը, իսկ Օր. Մարի Տիէր բնական է բեմին վրայ առաջին անգամ ելլողի մը խակութիւնը ունէր և թուլութիւն մը՝ որ համապատասխան չէր իր ընտրելի գեղեցկութեան և յատկութիւններուն. ամէն պարագայի մէջ ինք վարժութեան և սրբագրութեան կարօտ է։

Խաղը ինքնին զուարթ հանգոյց մը ունէր և գնահատելի էր ընտրութիւնը և ճաշակը։

«Թուրինելի»էն եաք խաղցուեցաւ մէկ արարով զաւեշտ-մը «Թէնօր ա'Ամպերլինկ» ուր դերակատարները յաջող էին։ Մինակ Տկն. Էլմասեան իր դերին ինքնամփոխումին մէջը չէր և անյիշողութիւն մը կար իր ընթացքին մէջ՝ իբր դերասանուհի։

Ամէն պարագայի մէջ, երէկուան ներկայացումը իրական յաջողութիւն մըն էր, աղուոր յաջողութիւն մը զոր կանխած էր գնահատել խուսն բազմութիւն մը, որ գոհ տպաւորութեան մը տակ մեկնեցաւ սրահէն, սպասելով Բ. և անչուշտ ուրիշ փայլուն ներկայացման։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՏԿ. Վ. ԿԻԼԻՊԷՆԿԵԱՆԻ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏԸ

Երէկ Գումգաբուի դրսի Ս. Յարութիւն եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցաւ Հոգեհանգստեան պաշտօն մը ու Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Թաղին քարոզիչ Սրբազանին կողմէ, բարեյիշատակ Տկ. Վերժին Կիւլպէնկեանի հոգւոյն համար։

Եկեղեցին համակ լուսազարդուած էր և խուսն բազմութիւն մը գրաւած էր ամբողջ տաճարը։ Ի մէջ այլոց կը տեսնուէին Կիւլպէնկեան տան ներկայացուցիչները, մամուլի ներկայացուցիչներ և ուրիշ շատ մը անձնաւորութիւններ։

Դպիրները իրենց ճոխ ու ճաշակաւոր շպիկներով զգեստաւորուած և առաջնորդութեամբ դպրապետ Զուլհաեան Գրիգոր էֆ.ի, շատ ներդաշնակ կերպով գեղգեղեցին երգեցողութիւնները, բան մը որ պատիւ կը բերէ թէ՝ երաժշտապետին և թէ աշխատասէր դպիրներուն։

Յետոյ բեմ ելաւ պատարագիչ Սրբազանը, և բնաբան առնելով Աւետարանէն խօսք մը, ըսաւ թէ՝ մինակ այս աշխարհի վրայ չէ մեր կեանքը. Յայ մատիպար ունենալու ենք յաւիտեան. նոական կեանքն ալ ու անոր հանգամանաց օգնելու ենք աղքատներուն, կարօտեալներուն։ Յետոյ խօսքը դարձուց հանգուցեալ Տկ. Վերժին Կիւլպէնկեանի վրայ և Թուեց անոր բարեմասնութիւնները, ներկայացնելով անիկայ իբր կատարեալ կին և բարի քրիստոնեայ մը։ Ըսաւ որ անիկայ ոչ թէ մինակ իր զաւակներուն մայրն էր, այլ ամբողջ աղքատներուն։ Ցիշեց թէ ինքը ոչ թէ հեռուէն կը ճանչնայ Կիւլպէնկեան բարեհամբաւ դերդաստանը, այլ շատ մօտէն. տեղեակ է անոնց բնաւոր ու առաքինի բարեմասնութիւններուն, որովհետեւ ասկէ գրեթէ քառասուն տարիներ առաջ դաստաուն եղած է Կիւլպէնկեան դերդաստանին։

Պատարագիչ Սրբազանը խօսքը վերջացուց, իր զգացած անհուն տխրութիւնը ու ցաւակցութիւնը յայտնելով, և ըսաւ որ այս ցաւը, այս տխրութիւնը ոչ միայն հանգուցեալին բարեհամբաւ տաւնանն կը վերաբերի, այլ ամէն անոնց որոնք ճանչցած, լսած էին յիշեալին ազնիւ բարեմասնութիւնները։

Ս. Պատարագէն վերջ Հոգեհանգիստի պաշտօնը տեղի ունեցաւ յուզիչ շարականներով, որմէ եաք Կիւլպէնկեան դերդաստանին և մամուլին ներկայացուցիչները Թաղ. Խորհրդարան հրաւիրուեցան, ուրեղ պատասխրուեցան նոյն Խորհուրդին անդամներուն կողմէ։

ՇԱԲԱԹ օր Սրբոյն Սահակայ Պարթեւի Հայրապետին տօնը և հետեւաբար Կիլիկիոյ արժանընտիր Հայրապետ Ամեն. Տ. Տ. Սահակ Սրբազան Կաթողիկոսի տօնախմբութեան օրը ըլլալով, Ս. Պատրիարք Հայրը և Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ Սրբազան յատուկ հեռագիրներով շնորհաւորեցին Ն. Ամենապատուութիւնը։

ՍԸՎԱԶԷՆ կը գրեն մեզ.—Քաղաքիս վարժարանները շատ ինկած ու անկերպարան վիճակ մը ունին, վիճակ մը որ ներելի չէ Սըվազցիին, քանի որ ան այնչափ լաւ գիտէ նպաստել ու ջանքերը չխնայել բարեսիրական հաստատութիւններու, ըլլայ եկեղեցի, հիւանդանոց և որոնց։ Եւ արդէն, երբ այս տեսակ կեդրոնի մը վարժարաններու միացեալ ընդհանուր պիւտճէն հազիւ 350 լիրայի կը հասնի, ալ կրնաք երեւակայել այդ վարժարաններուն վիճակը։

Բայց անկեղծ ըլլալու համար ըսենք որ այս անտարբերութեան պատճառը միայն այդ տեղի համայնքը չէ, որն որ իր դրամը կը զլանայ կրթական գործին համար, այլ պատասխանատուութեան մէկ մեծ բաժին մըն ալ հոգաբարձուներուն վրայ կը ծանրանայ, որովհետեւ անոնք ալ, ինչպէս կը հաստատեն, իրենց անձնուէր և խղճամիտ աշխատութիւնը բոլորովին չեն յատկացներ կրթականի պէս կենսական գործի մը։

ԿԸ ԼՍԵՆՔ թէ Բերայի Խաւիալ Բալաս Օթելի հանգուցեալ տիրոջ իսալոցի և յոյն ժառանգորդներուն մէջ անհամաձայնութիւն ծագած ըլլալով, չեն յօժարած 15,000 ոսկիի ծախելու Որբանոցի Խնամակալութեան, որով խնդիրը եաք մնացած է, և հիմայ յայտնի չէ այլեւս թէ «Ֆէրաղ» պիտի կրնայ ըլլալ։

ԵՐԷԿ Գումգաբուի Մայր եկեղեցիին մէջ Ս. պատարագ մատոյց Դատըգիւղի քարոզիչ Տ. Ղեւոնդ Վ. Դուրեան։

ՄԻՒԱՑԵԼ էֆ. Աստրեան 1 օսմ. ոսկի նուիրած է գաւառական արհեստանոցի մը։

ԿԸ ԼՍԵՆՔ թէ Իւսկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցիին քարոզիչ Ներսէս Ծ. Վրդ. Դանիէլեան բաւական ծանր հիւանդ է։

ԳԱԼՅԱՑԵԱՆ Որբանոցի խնամակալ տիկինները, Ս. Պատրիարք Հօր բնակարանին մէջ կարգ մը խորհրդակցութիւններ կատարեցին։ Գալիթեան Որբանոցին նկատմամբ։

ՎԱՐԶԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐԸ Բարեկենդանի առթիւ հրաւիրուած չըլլալով, Մեծ Պահքի մէջ միայն նիստ պիտի գումարեն։

Ս. ՓՐԿՉԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ Տիկին Վերժին Պ. Կիւլպէնկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 2 օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցին Մեծ. Արսէն էֆ. Ֆէսլեան, Գաղատիա։

ԳՐԵՆԱԿԱՆ ՆՈՒԷՐ

Շնորհակալութեամբ կը ծանուցանենք թէ Գրիգոր էֆ. Մարգարեան իր յօրինած «Տարրական Աշխարհագրութիւն»էն 20 օրինակ նուիրած է, մեր միջոցով, Աֆիոն Գարահիսարի հրկիզեալ աղքատիկ ուսանողներուն։

Կը յուսանք թէ այս նուիրատուութեան դրդիչն ուրիշներ ալ կը հաճին մատնակցիլ։

ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆ

ԲԱՐԻԶԻ ՊՕՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

21 Փետրուար 1903

Ֆրանս.	3% (3% Français)	100	—
Ռէժի	(Tab. Turcs)	370	50
Գոնսոլիս.	(R. Turque D.)	30	25
Երկաթուղի	(Lots Turcs)	128	25
Պանդ. Օթթ.	(Banque Ott.)	604	—
Ֆրանսվալ	(Transvaal)	145	—

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹԸ

Երէկ գիշեր, ուրբաթ, գիւղիս Մխիթարեան վարժարանին մէջ —(որու նախկին աշակերտներէն եմ ես եւս)— Բարեկենդանի առթիւ սիրուն հանդէս մը տեղի ունեցաւ։ Արդէն ամէն տարի այս միջոցներուն, Մխիթարեանները սովորութիւն ունին այդ տեսակ ընտանեկան երեկոյթ մը տալու իրենց աշակերտներուն ծնողաց ու սիրեկ մտերմական հանգամանք մը ունի միայն։ Պէտք չէ հեռուցեալ սակայն թէ ծնողները հոն կը հրաւիրուին «բօլքա և կամ «մաղուրքա» պարելու. ոչ այլ, թատերական զուարճալի ներկայացումներ կը տրուին աշակերտներուն կողմէ՝ ու այս անմեղ ժամանցի բաժինը՝ տարակոյս չկայ թէ՝ մեծ հաճոյք կը պատճառէ ծնողաց. (որոնք իրենց զաւակներուն ուսման և կրթութեան համար մսխած դրամներնուն փոխարէն՝ իրաւունք ունին գոնէ տարին անգամ մը անոնց վրայ նայելով... «խնդալու»)։ Աւելորդ է ըսել որ՝ ներկայացումները, բարոյական գոհացուցիչ պայմաններու ներքեւ, կատակերգութիւններ են միշտ։

Այս տարի երեք թատերգութիւն ներկայացուեցաւ իտալերէն երգերու ընդմիջումներով։ Ատանցմէ առաջինն էր ֆրանսացի նշանաւոր թատերգակ Էօժէն Սքրիպի կատակերգութիւնը «Գրագիր խոհարարը» անուանեալ և որ բնականաբար ֆրանսերէն լեզուաւ տեղի ունեցաւ։ Այս առթիւ կը փութամ ըսել որ, աղայոց ֆրանսերէնի հնչումը գոհացուցիչ էր. և արդէն այս մասին կարելի չէ ուեւէնն սպասել վարժարանի մը մէջ ուր քանի մը լեզուն մէկանց կը խօսուին (ի բաց առեալ Զինիմաչինէ և Ճաքոնէրէնէ)։ Երկրորդ ներկայացումն էր իտալերէնէ հայերէնի թարգմանուած զուարճտ մը, որ բաւական խնդացուց։ Բայց երրորդ ներկայացումն էր որ ամէնէն աւելի հանդիսատեսներուն ծիծաղը շարժեց. ամէնքն ալ կոկորդալիր կը խնդային, Անտոնց մականունով «ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՎԱՐԺԱՊԵՏ»ի մը զուարճալի ձախաւելութիւններուն։ Այս թատերգութիւնն ալ իտալերէնէ թարգմանուած էր ընծիր բարեփոխութիւններով։

Վերոյիշեալ թատերական ներկայացումները խիստ գոհացուցիչ կերպով տեղի ունեցան. բայց տարակոյս չկայ թէ՝ Մենկեանի թատերական խումբին առջեւը չէինք և աւելի բան մը սպասելու իրաւունք չունէինք։ Կը փութամ սակայն աւելցնել որ, երկու-երեք տարի առաջ գրեթէ կատարեալ դերասանի պէս կատարեցին իրենց դերերը։ Եթէ ատանք իրենց ուսմունքներուն, ինչպէս նաեւ վարքերնուն մէջ ալ այդչափ յաջողակ են — (բան մը որմէ կասկածելու պարագայ մը չեմ տեսներ) — տարակոյս չկայ որ, գրչէս ծայրէն «Ֆէրիմ»ը ինքնին կը կայթ։ Այդ աշակերտներուն անունները հոս չեմ յիշեր այսուհանդերձ, որովհետեւ՝ այն ատեն հրապարակաւ քաջալերած կ'ըլլամ զիրենք, ինչ որ լաւ բան մը չեմ նկատեր։

Շատ ծնողքներ՝ վարժարանի մը մէջ թատերական ներկայացումներու հանդէպ համակրութիւն չեն տածեր սակայն ըսելով.—«Մինթէ զաւակս դերպ-«դոց կը խրկեմ դերասան ըլլալու հա-«մար։» Պէտք է ըսեմ որ այս գաղափարը շատ սխալ է։ Երբ տղայ մը, ութը տասը տարի գլուխ ուսուցնելէ եաք, վերջապէս իր շրջանաւարտի վկայականը ընդունելով ուեւէ վարժարանէ մը դուրս կը ցատկէ, ինչպէս տեղը պաղալից պարտէզ մը չէ այլ... կենաց պայքարին փչոտ դեռին է։ Ճարպիկութիւն, խստանութիւն, ժիրութիւն. ահա կեանքի մէջ յաջողելու անհրաժեշտ պայմաններն. երկչոտ տղայ մը դժուարաւ կրնայ պատասխանել իր առաջադրանքին։ Եւ արդէն կեանքի թատերգութեան մէջ՝ ամէնքս ալ մէկ մէկ դերասանները չենք միթէ։ Այս մասին Մխիթարեանց ուղղութիւնը գովելի է ուրեմն։

Աւելորդ է ըսել որ, սոյն ընտանեկան երեկոյթի ներկաները՝ ամէնքն ալ գոհ մնացին. մեկնելու ատեն իւրաքանչիւր ոք փութաց իր շնորհակալութիւնը յայտնելու վարժարանին վարդապետներուն որոնց կատարած սիրալիր ընդունելութիւնը լաւ տպաւորութիւն մը թողուց։ Ամէն բան ալ եղաւ. միայն թէ... ինչպէս ըսեմ..., արդեօք քաղաքավարութեան դէմ վարուած կ'ըլլամ։ Այսուհանդերձ փոյթ չեմ ըներ ըսելու, որովհետեւ Մխիթարեանք՝ մտացի և խոհուն անձեր են ու չպիտի վշտանան ընելիք դիտողութեանս։ Ըսել կ'ուզեմ որ, այդ «երեկոյթի» գիշերը մոռցուած էր թէ... օդը ցուրտ է. հանդիսականները, թատերական ներկայացումներուն հետ մէկ տեղ, խորժանօք պիտի ըմբշխնէին նաեւ... «գոնէ» տաքուկ թէյ մը. մոռնանալ ես որ հարբուխ ըլլալու անպատեհութիւնը ունեցած էի. (նորէն յանցանքը իմ է՝ գիտեմ)։ Պ.

Գասրգիւղ, 8 Փետր. 1902

Կարդալ Դ. երես պարի ծանուցումը

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսք. Ում. ամէն տգ. գրբ.	32	31½
» » էն եիւքսէք	32	38
» » էն աշաղը	32	30
Բուլգարի չրմէն տգ. գրնա.	124	50
» » էն եիւքսէք	125	—
» » էն աշաղը	124	—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԱԼԱՐԸ

Ռէժի ազատնը Օս. վր.	—	
Սիկարէթ Ա.	0	—20
» Բ.		—90
Թրամվայ	6	10
Ժուլիանա	1	60
Օպլիկասիոն Թրամվայ	192	—
Ասիւրանս	4	—22
Գորբորասիոն	0	—06

)(118)(

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ ԾԱՐԵԿ

ԳՐԱԲԱՐ ԲՆԱԳԻՐԷՆ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

ՔԱՍԻՄ

ԻՊ. այս մեծ զորութիւնը՝ (մեռոն) իբր խելքէ մաքէ վեր ու անըմբռնելի՝ Թեհեւ Թեւերով՝ մտքի հասողութեան պայմաններէն վեր ալանալով որագութեամբ, մարդկային հասողութենէն գեր ի վեր, անծայր ճամբով, անհետ փախուստով, լոյն անլրպտով յաւէտ զատուեցաւ ու հեռացաւ ինձմէ. ո՛չ իրեն հաւասար մէկը ունենալով (հին ու նոր օրէնքին մէջ, անով) օրինակուեցաւ, ո՛չ զուգակից ու նմանակից ունեցաւ, ո՛չ ձեւակերպութեամբ սահմանուեցաւ, ոչ ալ ասիճանակից ընկերի մը չափովը կշռուեցաւ, այլ տեսա Աստուածային խայիդ նշանին և ապրեցնող արիւնիդ հաւասարելով՝ հոգեւոր զորութեամբ գերազանց երեւցաւ անոնց հետ։ Արդ, ո՛վ Տէր, ասով և ասոր միջոցով օրհնէ զմեզ, որ տեսուր, լուսաւոր, երկնաւոր և զարմանալի անունդ աւելի եւս օրհնուի բարվառովը մաքրակրօններուն և գովաբանուի անմառելի փառքդ ո՛վ սուրբ որ մաքուր, անքնելի, անպատմելի, բարձրացած, ազորմած, կրկին երգուած ճշմարիտ, բարերար և սուրբ ես, ասով փրկէ մեր հոգիները, քաւութիւն տո՛ւր, բժշկութիւն պարգեւէ՝, շնորհ պարտասէ և երջանկութիւն առատաձեռնէ՝։ Այս ձէթին երկինքէն անձրեւուած լոյսովն օծուելով անարատ թող դառնամ. ես որ այս իւղով եղոտած՝ կասւի բանաւոր հէնք մ'եմ, մեղքի խորութիւնը թող չմտնէ մէջս, թող չդրաւէ զիս և թող չաղտոտէ բնաւ՝ կերպարանքը հոգիս։ Անոնք որ այս եղով օծուիլ կը փութան՝ հոգիով երջանկապէս զարդարուելով՝ սուրբ վայելչութեամբ՝ գեղեցիկ կերպով թող պճնուին ու պարծենան՝ զարդարուած հարսի նման։ Այս լուսափառ և Աստուծմէ ձրի պարգեւուած կրակը՝ փոքձուելու համար իրեն մօտեցողներուն՝ կրկնապատիկ եռացումով ջուր տրուած և փոփոքուած ջերմութեան ասիճանին հասնելով ուրիշ ձեւի փոխուած երկաթի (պղպատի) զորութիւնը թող տայ, որով կատարեալ և ամենապարատ պնդութեամբ՝ կարծր ու անշարժ վէմիդ վրայ տեւական կերպով արձանանալով՝ Բեզմով հաստատուիմ հոն՝ առանց երկմտելու։ Երկնային յաղթանակի այս պարգեւովը վառողներուն նշանը այս ըլլայ որ, ջուրով չխեղդուին, կրակով չայրին, ցուրտէն չսառին, մթաստակար հովէ չմրսին, ո՛ և է պիղծ ուրուական չաղտոտին, իրենց պահածները չարին չյանձնեն, երբ աշխարհէ ելլեն՝ յիմարաբար դուրս չհանեն իրենց մթերած կեանքի գանձերը. ոչ անպատապար մնան Քու Թեւերուդ օգնութենէն և ո՛չ ալ մեզի կցուած օծութիւնը անմաքուր կերպով մերկանան։ Այլ Քու չնորհիդ ասով պրուած ըլլանք, ասով գիրանք, ասով լուսաւորուինք, ասով արդարանք (հոգւով) ազատինք, պսակուինք ու (յաւիտենականութեան մէջ) թագաւորենք։ Եւ Քեզ՝ որ միակ օծուած մէկն ես, ամէնուն կողմէ օրհնութեան երգեր, լեզուներու ալէլուներ, ձայներու հնչումներ, գովաբանական յաղթանակներ, շրթունքներու բարեբասութիւններ, սաղմոսներու սրբասացութիւններ թող մատուցուին յաւէտ Հոր և Սուրբ Հոգիիդ հետ. ամէն։

Մաքուրին համար (կոչնակ) այն է իմ խոսովանութիւնս (զոր գրեցի ՂԲ. գլխուն մէջ), իսկ մաքուրներէ աւելի մաքուրին (մեռոն) համար այս է հաստատութիւնս։

Նոյն այն հոգին ազերուելց մարդիկներուն ու ոգիներուն հեթեթանիներուն նո՛ր յարելոյթը.

Սրբի խորերէն խօսք առ Աստուած.

ՂԴ. ԽՕՍՔ

Ա՛Ղ բարերար և ամէնքն ունեցող յաւիտենական Աստուած, լոյսն ստեղծող ու գիշերը յօրինո՛ղ, մահուան մէջ կեանք և մութի մէջ լոյս, ակընկալողներուն յոյսն ու չուարածներու համբերութիւնն ես, որ Քու ամէն բան հնարաւորող իմաստութեամբդ մահուան ստուերները՝ առտուան կը փոխես. ո՛վ անհասանելի ճառագայթ և չխաւարող արեւ, գիշերուան մութը չկրնար ծածկել Քու աչքերուն մութ փառքը, որուն կը ծնրադրեն բոլոր ապրածները, երկնաւորներն ու երկրաւորները ու սանդարամետին խորը (գեհենին տակ) ապրողները. որ կապուածներուն հեծեծանքը կը լսես և խոնարհներուն ազօթքը նկատողութեան կ'առնես ու անոնց խնդրուածները կ'ընդունիս ո՛վ Աստուածս ու (երկնաւոր) թագաւորս, կեանքս ու ապաւէնս, յոյսս ու վստահութիւնս Դուն, ո՛վ ամէնուն Աստուածը Յիսուս Քրիստոս, Դուն, ո՛վ սուրբ, որ սուրբերուն հոգիին մէջ կը հանգչիս, վշտերու մխիթարութիւն և մեղաւորներու քաւարան ես։ Դուն, որ ամէն բան գիտես անոնց կատարուելէն առաջ, աչիդ պահպանողական զորութիւնը զրկէ՝ ու փրկէ՝ զիս գիշերուան վախէն ու չար դիւէն։ Որպէս զի սոսկալի և սուրբ անուանդ յիշատակը՝ հոգիիս չրթունքներովն ու ջերմ իղձով համբուրելով՝ կատարեալ սրտով Քեզ կանչողներուն հետ պանպանուելով ապրիմ։

(Շարունակելի)

)(88)(

«ՄԱՆԶՈՒՄԻՒ»Ի ԵՐՈՊԱԿԱՆ ԹԵՐԹՈՆԸ

ՄԱՐԴ ՄԱՐԻՕ

ՍԻՐՈՅ ՄՈԼՈՐԱՆՔԸ

ԺԱ.

Անակնկալ դէպք մը

—Թայց ատ պարո՛ն է անառարկելի, ըսաւ պաշտօնեան։

—Իրաւ անանկ... Այո՛, անկէ զատ մէկը չի կար հոս. որովհետեւ հաստատ կերպով գիտեր թէ, ա՛տ վայրկեանին դեռ հոս էր դրամապանակ։

—Գեւորը ինկած առմանակը խաղ մըն էր պարզապէս, մեքենայութիւն մը... հաստատօրէն ասանկ է։

—Այո՛, բայց շատ շուտով կատարուած է։

—Անգլիացիի մը կը նմանէր։

Ռոզէթին հարը անմիջապէս դուրս վազեց։

—Տեսա՞ր որ կողմէն երթալը, հարցուց անմիջապէս իր տղուն։

—Ա՛հ, այո, տեսայ. հոսկէ գնաց, պատասխանեց պզտիկ Վիքթորը։

Տեղ մը կը ցուցնէր մատովը։

Մարսիալ Լանտրի անմիջապէս իր տղուն ցցուցած տեղը գնաց, և հոն կեցող պաշտօնեաներուն քովը մօտենալով պատմեց այն վարպետորդի ուքամնելի գողութիւնը, որուն զոհը եղած էր։

Գողին վրայ քիչ մը ծանօթութիւն առաւ, զոր ամբողջացուց իր տղան։

—Օ՜հ, շատ դիւրին կերպով պիտի ճանչնայի զայն, ըսաւ ուշադրութիւնով փայլող աչքերով պզտիկ Վիքթորը։ Ամէնէն աւելի իր աչքերն են զոր առաջին տեսնելուս պիտի ճանչնամ, որովհետեւ անցած ատենը շա՛տ տարօրինակ կերպով նայեցաւ ինծի։

Բազմութիւն մը հաւաքուած էր խեղճ տղուն շուրջը, և կը հարցնէին թէ ո՞րքան դրամ կար թղթապանակին մէջ։

Կը մեղադրէին զինքը որ ֆրանսական ուրիշ դրամատունի պաշտօնեաներուն պէս պզտիկ շղթայով մը իրեն կապած չէր զայն։

Կը խրատէին թէ ինչ պէտք էր ընել։

Ամէնէն պարզ միջոցը կը կայանար երթալ ոստիկանապետը գտնելուն մէջ. ամէնէն յարմարը ատիկտ էր, որովհետեւ ամէն կողմ զինուորներ պիտի վազցնէին։ Եւ եթէ կարելի էր, առ ժամանակամիջոցին մէջ ինքը կորսնցուցած գումարին քանակութիւնը, և թղթապանակին տեսակը բացատրէր։

* * *

Հողաբեղի ոստիկաններէն մէկը ժողովուրդին հաւաքուած ըլլալը տեսնելով հոն վազեց, և տեղի ունեցած գողութիւնը լսելով, ինքը ի՛ր ձեռքով թղթի ոստիկանապետին տարաւ Լանտրին և անոր տղան։

Պաշտօնեան հոն կէսը կէսին պատմեց եղածները։ Պատասխանեց եղած բոլո՛ր կարեւոր հարցումներուն, և այդ անձին վրայ պէտք եղած տեղեկութիւնները տուաւ տղուն օգնութիւնով, որ աւելի լաւ տեսած էր զայն։

Ոստիկանապետը ա՛նմիջապէս պարտականուած գումարին քանակութիւնը նօթագրեց՝ զոր Լանտրի կրցաւ դիւրութիւնով հայթայթել՝ հաշիւի տետրակներուն շնորհիւ, և ջանաց մեղմել խեղճ մարդուն յուսահատութիւնը՝ վստահեցնելով որ քիչ ատենէն պիտի ձերբակալուէր այդ անձը։

* * *

Խեղճ պաշտօնեան չէր համարձակէր տալիս իր բաղձանքներուն քովը դառնալ։

Ուղղակի իր տունը գնաց տղուն նախաճաշ ընելու համար։

Գողութիւնը պատմեց իր կնոջը եւ Ռոզէթին։

Խեղճը յուսահատած էր։

Պաշտօնը կորսնցուցած էր ալ, որովհետեւ վստահօրէն զինքը պիտի ճանչնային։

Տիկին Լանտրի թէպէտ ինքն ալ յուսահատած, և սակայն փորձեց քիչ մը քաջալերել ամուսինը, և ըսաւ թէ, ինքն իսկ պիտի երթար Պ. Լարոշին՝ որ այնքան բարի եղած էր իրենց ընկերանալու, և որ անտարակոյս պիտի բարեխօսէր իր բաղձանքներուն հանդէպ, որպէս զի չը ճանչնային զինքը։

Միասին գացին հոն, հետերնին պզտիկ Վիքթորն ալ առնելով, որ այնքան լաւ տեսած էր գողը։

Պ. Լարոշ այդ դէպքը լսելով վերջին ծայր վշտացաւ, որովհետեւ սրտանց կը յարգէր այդ մարդը զոյն ճանչցած օրէն. և մինչդեռ տիկին Լանտրի տուն կը դառնար պզտիկ Վիքթորին հետ, ինքն ալ ուղղեց Մարսիլին հետ իր սեղանաւորներուն քով երթալ։

* * *

Գողութեան լուրը տարածուած էր Հալ-Օ-Վէնի դրամատունին մէջ։

Ոստիկան մը, որ այն պահուն Գրէ-ոի-Լիոնէն գանուողն էր, հոն ներկայ էր, և եղածները կը պատմէր Պ. Լաւիսառին։

Ամէնէն առաջ հետաքրքրուած էր այն պաշտօնեային վրայ տեղեկութիւն առնել սովորութեանը համեմատ, որովհետեւ վերջապէս առաջին անգամը չպիտի ըլլար, որ անպարկեշտ պաշտօնեայ մը ատանկ գողութիւն մը գործէր, և զայն գոցելու, արդարութիւնը մէջտեղ հանել չի տալու համար տարբերնակ միջոցներ ձեռք առնէր։

Պ. Լարոշ սոսկալի կերպով բողոքեց, և խորապէս յուզուած և բարկացած այդ կասկածին վրայ, ինք Լանտրին անմեղութեան երաշխաւոր եղաւ։

—Ուրեմն շատ աղէկ. ուրիշ միջոցներ ձեռք կ'առնենք, պատասխանեց ոստիկանը։

Եւ սեղանաւորները, հակառակ ասիկ պարտաւանքի մը, պահեցին իրենց պաշտօնեան։

Թ—ԷՐ. ՇԱՀԻՆ

(Շարունակելի)

ԼՈՒՂԷԹԻ ՆԱՃԻ

Այս ամենակարեւոր և անզուգական բառարանը որ համբաւաւոր Մուսալիմ Նաճիի հեղինակութիւնն է, ամբողջովին տպուած և քիչ ժամանակի մէջ կրկին տպագրութեան արժանացած է։ Մուսալիմ Նաճի իր ունեցած բազմակողմանի հմտութեամբ այնքան մեծ ծառայութիւններ մատուցած է Թուրք լեզուին ու գրականութեան, որ իրա՛ւ մը իր անունը խորին յարգանք կը միացուի այսօր թէ բոլոր Օսմանցիներէն և թէ արեւելքի լեզուներով հետաքրքրուող օտարազգի նշանաւոր անձնաւորութիւններէ։ Հանգուցեալ հեղինակին այս գլուխգործոցն որ Թուրք լեզուին մէջ գործածուած Արաբերէն Պարսկերէն և ուրիշ լեզուներէ առնուած բառերու և ոճերու իմաստ ոգործածութեան եզանակները կը բացատրէ սահուն, պարզ եւ հասկանալի ոճով մը, կ'արժէ որ մուտ գտնէ մեր բոլոր վարժարաններուն մէջ։ Թուրք լեզուի բոլոր ուսուցիչներն ու ուսանողներն պէտք է մէկ մէկ օրինակ ի ձեռին ունենան անկէ։ ԼՈՒՂԷԹԻ ՆԱՃԻՆ լաթաթաղմ կը ծախուի առ այժմ զեղչուած գնով և միմիայն 25 դահեկանի (բուն գինն է 40)։ Գաւառներու համար՝ փոխադրութեան ծախքն է 5 դահեկան։ Դիմել Աբոր գրատուն, Պատր Ալի ճամբէսի թիւ 44։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ — ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ — ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ 1853 ՍԵՊՏ. 26ԻՆ, ԵՒ ՈՒՂՂԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՒ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 **1,150,030,616** ՖՐԱՆՔ — ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ Գերմանիոյ ամէնէն հզօր ընկերութիւնն է — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ ՄԻՆՉԵՒ 1901 **387,440,000** ՖՐԱՆՔ

ՎԻՔԹՈՐԻԱ ՏԸ ՊԷՐԼԷՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, և այլն։

• ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ, առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, չաբաթական փոքր վճարումներով. — (Մինչեւ այսօր սրը կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

ԱՐԿԱԾԻ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն ՇՈՓԵՆԱՒԻ, ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ, ԹԻՒՆԷԼԻ, ԹՐԱՄՎԱՅԻ եւն. արկածներու դէմ, աչխարհս ամէն կողմը և ամբողջ կեանքի տեւողութեան ժամանակ, օրի՛ակի համար չաբաթական փոքր վճարումով մը, այսինքն ՄԷԿ ՖՐԱՆՔՈՎ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (որ կ'ընէ 52 ֆրանք) այսպէսով ամբողջ կեանքին մէջ ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր. մահուան պարագային, 15,000 ֆր. արկածէն յառաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեանս դրամատունն է՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ. ի Պոլիս. = ՔՈՒԵՏԻ ԼԻՕՆԷ, ԳԵՐՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻՉ՝ ՄԻՀՐԱՆ ՍԻՆԵՄ-ԳԱԼՖԱՆԵԱՆ

Ղալաթիա Օսմ. Պանքային դէմը, Ինայէթ խան, թիւ 7, 8, 9 եւ Պոլիս Ճնեզլեան խան թիւ 21 - 22

ՏՔԹ. Յ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԲԺԻՇԿ ՄՈՐԹԻ, ԳԱՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ, ԱՁԵՐԵՐՈՒ ԵՒ ԿԻՆԵՐՈՒ ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ. ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Ցիշեալ բժիշկը, որ 15 տարի շարունակ պաշտօնավարած է Գասթէմունիի նահանգին հիւանդանոցներուն մէջ ուր վերոյիշեալ հիւանդութիւնները այնչափ տարածուած են, և որ 5 տարիէ չափ ալ Եւրոպայի այդ հիւանդութեանց յատուկ նշանաւոր հիւանդանոցներուն մէջ ուսումնասիրութիւններ կատարած, և գործնական փորձեր ըրած է և այս կերպով նոյն հիւանդութիւններու բուժման ամենավերջին մեթոդներուն մէջ ձեռնհասութիւն ձեռք բերած, այժմ հաստատուած է Բերա Պէյօղլու Բարմագ գաբու թիւ 10 տունը, և կէս օրէն մինչեւ ժամը 11 կը գտնուի Պոլիս, Պաղէշ գափու պահականոցին դիմացը, Գրիւլիւքեան դեղարանը, ուր կը դարմանէ վերոյիշեալ հիւանդութիւնները, որչափ ալ հինցած ըլլան ատոնք։ Ուրբաթ օրերը ձրիաբար նոյ դարմանէ աղքատները։ 100—34

ՏՕՔԹ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆ

ԲԱՐԻՉԷՆ ԿԱՑՈՒԱԾ

Վիրաբոյժ, մանկաբարձ, մասնագէտ կանանց հիւանդութեանց.

Կը դարմանէ ներքին և արտաքին հիւանդութիւնները, կը կատարէ վիրաբուժական գործողութիւնները վերջին կատարելագործեալ դրութիւններով։

Բարիզի, Նանսիի հիւանդանոցներու մէջ երկար տարիներ օգնական բժշկի (էքզթէրն) պաշտօնը վարած ըլլալով, գործնական և փրկառական երկար ուսումնասիրութիւններ ընելէ վերջ՝ այս ոնգամ Կ. Պոլիս եկած և հաստատուած է Բերա, Թարլա-Պաշի 136 թիւը։

Մա՛. Հիւանդներ կ'ընդունի ամէն որ կէս օրէն վերջը իր բնակարանը, մասնաւորապէս ուրբաթ օրերը միեւնոյն ժամուն կը դարմանէ ձրիաբար կարօտ հիւանդները։

ՀԱՑ ՍՆՏՈՒԿՃԻ ՀԱՐՍՆԻՔԻ

ՄԱՔՍՈՒՏ ԳԸԼԸՃՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Էսկի-Զապթիյէ

ԱՊԱՌԻԿ ՄԻ՝ ՈՒԶԷՔ ԶՊԻՏԻ ՏԱՄ

ԱՊԱՌԻԿ ԶՊԻՏԻ ՏԱՄ

Ճամբորդներու համար	5 %	զեղչ
Ամուրիներու »	10 %	»
Աղջիկներու »	50 %	«

ԶՈՐՍ ԱՆԴԱՄ ԿԱՐԳՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ԶՐԻ

ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ՐՈՊԷՐ ԱԷ ՇԻՒՐԷՔԵԱՍԸ

ՄԷՐՔԷԶ ՏԷԲՕՍԸ

Էսկի Զապթիյէ հաստէսիսնէ Թոմսօն խանընտա

Տաճանդելը, պիւմի վէ զէրֆէթիյէ մարուք օլան արօլան վէ Թէրազիի խալիս Ինկիլիզ լաթիք գալուշարը մը վէ զարիֆ պիր սուրէթտէ իմալ իտիլմիշ տիր։ Թօքման սաթուն ալմագ իսթէյէն տիւքքանընը էսկի Զապթիյէ ճատէսինա Թոմսոն խանընտա քեսին մէրքէզ տէօմզա կէլուպ միւպայաա իւլէսիքլէրինտէ էմ քէնտիլէրինի վէ էմ տէ միւշ.

Թէրիլէրինի մէմլուն իթմիշ օլանգալար տը։ Բէրաքէնտէ սուրէթիյէ միւպայաա իսթէմէք օլան էֆալիի միւհիբբէմտ՝ պուլատաքի մարգա իլէ մէնգուշ օլան պիրինճի նէվ խալիս Ինկիլիզ լաթիք գալուշարտան իշթիրա էյլէսիքլէրինտէ, հէր վէճէյլէ մէմլուն վէ միւսթէֆիտ օլանգալարը թէյմին օլունուր. լաթիք գալուշարը՝ ումում մէմալիքը շարգիյէ անէնքէսի — ԿԷՏՕՐԼԻ, 54—51

ՖԷՆԻՔՍ ՕԹՐԻՇԻԷՆ

ԿԵՆԱՑ. ՀՐԴԵՀԻ, ԾՈՎՈՒ

ԿՅՍ. ԲԱԳ. ՍՈՒԱՆՋԱՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵՑԱԼ Ի ՎԻԷՆՆԱ 1860ԻՆ

Գրասենեակ Հանօքրլը խան, թիւ 52, 53, 54, 55, 56

ԼԻԱԶՕՐ ՆԵՐԿԱՑԱՑՈՒՑԻՉ՝ Գ. ՖԵՐԱՏԵԱՆ

Ֆէնիքս Օթրիշիէն Ընկերութեան կենաց ապահովագրութեան օրինակ մը.—

35 տարեկան մէկը որ կ'ուզէ ապահովագրուիլ Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութեան 20000 ֆր.ի և. քսանհինգ տարուան համար, տարեկան 925.80 ֆրք. պիտի վճարէ. ու պայմանաժամուն պիտի առնայ 31266 ֆրք. հնչուն դրամ ամբողջովին։ Իսկ եթէ մեռնի զոր օրինակ, 10 տարիէն իւր ժառանգորդները անմիջապէս պիտի առնան 21314.62 ֆր.։

Այս ամէն գումարներ ԱՆՈՒԱՆԱԿԱՆ չեն, այլ ԻՐԱԿԱՆ, և Ֆէնիքս Օթրիշիէն ընկերութիւնն այս գումարներուն վճարումն կ'երաշխաւորէ իւր բոլորով։

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻԶԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ ԵՒ ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէ՞ք հարնիքներնուդ փայը աւելցնել, գեղատեսիլ «էֆէ» մը տալ մօտերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ԶԱՄԻԶԵԱՆի վաճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ կը դարդարուին նաև մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր մոմեր, անմրցելի ոսկի գիներով։ Կը գտնուի նաեւ հոն հարսի կիրլանտ, քօղ, քղանի անուշ, զարդարուած կողով, ծաղիկ, փեսայ, եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի Տէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Զամիզեանի հարսանեկան մոմերու ճոխ վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաև ձեր քսակն ալ գոհացում պիտի գտնէ։

ՍԽԱԼ ՏԵՂ ՉԵՐԹԱՔ

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻԶԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Քամանքօ խանի տակ թիւ 86

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ ԿԱՑՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԱՆ

THE SINGER MANIFACTURING Co.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տոկունութեամբ այնքան գնահատուած են, որ այնչարիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարներն լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատոյ վկայական և չքագրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր՝ բոլոր Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններուն մէջ։

ԲԵՐԱ՝ 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 և 343 կրկին։ 2. Մեծ փողոց, Կալաթա Սէրայի դիմացէ

ԿԱԼԱԹԱ՝ 1. Սինկէր խան, Թիւնէլին ետեւ։ 2. Թրամվէյի կայարանին դիմաց։

ՊՈԼԻՍ՝ 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։ 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայ կայարանին դիմաց թիւ 13։

ՍԿԻՒՏԱՐ՝ Չարշը պօյը թիւ 120։

ԴԱՍԵՐԸ ԵՒ ՆՈՐՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ՁՐԻ

Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի, Բերա, Մեծ փողոց թիւ 343 և 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիւզ Օղլուի տունը։

Կեղծերէն զգուշանալու համար վերի նշանին ուշադրութիւն ընելու է։

ԷՄՆԻՑԷՔ

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՁԱՓՈՒ ՎՐԱՑ

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամի հրապարակ Գրէտի Լիսէնէ գրամատան վերնայարկը

Եթէ կը փափաքիք առանց խարուելու երիւղի՝ վայելուչ հագուստներ գտնել, եթէ կ'ուզէք որ ձեր հագուստները ո՛չ անձրեւէն և ո՛չ ալ արեւէն ազդուին, դիմեցէք ԷՄՆԻՑԷՔ հագուստի մեծ վաճառատունը որ 25 տարիներէ ի վեր ամենօրեայ յարաբերութեան մէջ է եւրոպական մեծ գործարաններու հետ, և ձմրան եղանակին առթիւ բրդեղէն ապրանքներու ստուար պէս-պիսութեամբ ճոխացուցած է մթերքը։

ԷՄՆԻՑԷՔԻ կերպասները, գոյնով և գործուածքով, վերջին նորաձեւութեանց կը հաւատարին միշտ։ Առաջնակարգ դերձակներու ձեռքով կը պատրաստուին երիկ մարդոց և տղայոց յատուկ ընտիր ճաշակաւոր և դիմացկուն հագուստները։ Ամէն տեսակները և մուշտակները ինչպէս նաև կանանց համար էշարպներ, շոլէներ եւն. եւն. ծայր տարեան նրբութեամբ։ Գիներ՝ անմրցելի բաւական ժամանակ։

ԷՄՆԻՑԷՔ վաճառատունը չպիտի վրայ հագուստի ճնշում մը ունի, հաւատար Բերայի համասեռ առաջնակարգ Տուներուն։ 50—16

ՎԵՐԴԻՆ ԳԻՆ, ԶԵՂՉ ՉԿԱՑ

ՄԷՑ ՄԸ ԱՉՔԷ ԱՆՑՈՒՑԷՔ

Որո՛ն պէտք չէ՝ գուլպա, թաշկինակ, քանէլա, սեղմիրան, փաղկակ և այլ ամէն տեսակ անհրաժեշտ պիտոյք և զարդեղէններ, ինչպէս նաև նորելուկ ոսէներ կանանց ու տղայոց համար. և ասոնք բոլորն ալ մաքուր և թարմ ապրանք ըլլալով մէկեղ անմրցելի կերպով քիչ շահով կը ծախուին. ա՛ռ, գիտէ՞ք.

Կ. Պոլիս, մեծ տուկայ Քիւրքճիպեռու դրան կից 41-43 թիւ ԱԴԱՄ ՎԱՐԴԵԱՆԻ խանութը։

Դիմել նոա Ադամ Վարդեանի Սուլթան-Համամ Միհրլի դրամատան դէմի 58 թիւ մասնաճիւղը, ուր պիտի գտնէք ձեր ճաշակը գոհացնող դիմացկուն հագուստներ։

ԻԼԱՆ

Գուրդուն պօրու իմալեանա մախսուսաան սիսթէմ մաքինալարը հավի պիր ֆապրիգա սաթիլար օլսուղընան, ալէաթ վէ էտէվաթը միւքէմմէլէյի հավի մէզքիր ֆապրիգաթը սաթուն ալմագ արզուսընա պուլունանլարը՝ Զալաթատա Ալէքսիյատի խանընտա 19 նումէրօյը եագրմանէյէ միւրաճաաթ ԻԹՄԷԼԷՅԻ ԻԼԱՆ օլունուր։ 10—8

Իւսկիւտար Գալֆին Պազը, նոր շինուած թատրոնին ճիշդ դիմաց 600 կանգուն գետին մը կայ ծախու., որ անկիւնի գլուխ է. և ասանկերկու կողն գուն երես ունի ճանապէին վրայ ու 50 կանգուն երես ալ՝ փողոցին մէջ. ծովահայեաց ու խիստ օգտաւէտ. յարմար օգտէտ բնակարանի շինութեան։

Դիմել «Մանզումէյի խմբագրատունը։

ԼՈՒՂԷԹԻ ՆԱՃԻ

Այս ամենակարեւոր և անզուգական բառարանը որ համբաւաւոր Մուսալիմ Նաճիի հեղինակութիւնն է, ամբողջովին տպուած և քիչ ժամանակի մէջ կրկին տպագրութեան արժանացած է։ Մուսալիմ Նաճի իր ունեցած բազմակողմանի հմտութեամբ այնքան մեծ ծառայութիւններ մատուցած է Թուրք լեզուին ու գրականութեան, որ իրա՛ւ մը իր անունը խորին յարգանք կը միացուի այսօր թէ բոլոր Օսմանցիներէն և թէ արեւելքի լեզուներով հետաքրքրուող օտարազգի նշանաւոր անձնաւորութիւններէ։ Հանգուցեալ հեղինակին այս գլուխգործոցն որ Թուրք լեզուին մէջ գործածուած Արաբերէն Պարսկերէն և ուրիշ լեզուներէ առնուած բառերու և ոճերու իմաստ ոգործածութեան եզանակները կը բացատրէ սահուն, պարզ եւ հասկանալի ոճով մը, կ'արժէ որ մուտ գտնէ մեր բոլոր վարժարաններուն մէջ։ Թուրք լեզուի բոլոր ուսուցիչներն ու ուսանողներն պէտք է մէկ մէկ օրինակ ի ձեռին ունենան անկէ։ ԼՈՒՂԷԹԻ ՆԱՃԻՆ լաթաթաղմ կը ծախուի առ այժմ զեղչուած գնով և միմիայն 25 դահեկանի (բուն գինն է 40)։ Գաւառներու համար՝ փոխադրութեան ծախքն է 5 դահեկան։ Դիմել Աբոր գրատուն, Պատր Ալի ճամբէսի թիւ 44։

—ԿՈՒԶԷՔ—

Լաւագոյն պարզ մը ըլլալ չատ ի ժամանակի մէջ, ու նոյն իսկ մէկ ամբողջ օրուան մէջ սովրիլ, խիստ դիւրաւորյ մէթոտի մը ժամաւոր գաստիսօսութեան միակ պայմաններով

ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՊԱՐԻ

ԽԱՉԻԿ Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

Դիմեցէք՝ Բերայի կողմը Կալաթա-Սէրայ, Խրիսթաքի Խանի (Սիթէ ալ Բերա) դրան մէջ սարիրի Մ. Ալիի խանութը։

Պօլսոյ կողմը, Մեծ Շուկայ, Գալփաքչիլարի գուռը Ֆէճէի Սեպսէ աղայի խանութը։ 20—1

ՍՈՒՖՈՒԼԷԹԼԷ ՍԱԹՇԵ

Ֆիլթրէլէնմիշ հալիս զէյթուն եաղը սապօն վէ գահվէ

Գրրգ սէնէէն պէրի սապօն վէ զէյթին եաղը իլէ մաարուֆ Ը-ԹրԹի Սուրբանա գումանեանը թարֆինտան պու քէրրէ էվրօբասան ալէպ իլէ Եէմիլ իսկէլէնինէ Թուրքը գումանեաը մաղազաբնա վագ վէ մաքնա վարթաարլա, ուսուլը ֆէնինի տարէլէնիսէ եէքմանչ վէ սիւզիւմիւշ վէ միտէի իրիալ իսէէք հէր նէվ մէվաբ էճնէպեթէնէն արի խալիս վէ նէֆիս զէյթին եաղլարը մէվգէի ֆիրուխթա վագ օլունմուշ ալր։ Խալի մէրգէզ արզու իսէրլէրէ, մէզգիր մաղազաս միւրաճաթլա մաքինալար կէօրէկպիրլէր. չիմիրեէ գասար բէրէքէնէ սաթըլմասրզը հալէ էնալի քիրամա սունուլէթ օլմագ իւզրէ մէզգիր մաղազատան միւպաաա իսէրէք պու քէրրէ Գոգատա գասարիֆէի գարդուսընատա քեւոյ պաչընա եէնի քիլաա օլունան 68 Ն՝ լը պագալիէ սիւքքանընլա Ֆաթիհէ, Գարման եօգուլունատա 29 Ն՝ լը ֆէսնի սիւքքանընատա սաթըլմագատա ալր։ Մէզգիր գումանեա թարֆինտան սուսրէթը մախսուսէաէ իմալ օլունան խալիս նէֆիս, սիւզիւմիւշ զէյթին եաղը վէ սապօն զիքր օլունան սիւքքանընլարտա սաթիսէքի ֆիյաթը մաքթուպտարլա սաթըլմագատասրը. Զրս.

Սիւզիւմիւշ զէյթուն եաղը գրլէրի 6
Խալիս սապօն գրլէրի 4
Ֆէյթիլմիշ նէֆիս գահվէ գրլէրի 9

Գագգատիրէ սիւքքանը՝ տա հէր նէվ էրգաբը նէֆիսէի միւթէնէվվիրէ սաթի էհվէն վէ մագթուն ֆիրանքլա սաթըլմագատա ալր. սիւզիւմիւշ զէյթուն վէ սապօն, գահվէնին մախսուսթիրիրի իսպաթ իսէէք 25 լիրա վերիլէմէք օրը։ 6—2

ՖԷՍԱՃԻ ՄՈՒՍԹԱՖԱՅԻ

Տէր և Տնօրէն

ՊՈՎՀԱՆՆԵՍ Ֆ. ԴԱՍԱՔԵՐՆԵՐ